

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

СЕРЕДА
21 січня
2004 року

№ 11 (3261)

ФОТОФАКТ

Фото УНІАН.

Настоятель православної церкви Бориса і Гліба здійснює обряд водохрещення у водах Київського моря поблизу Вишгорода Київської області. Православний світ святкував Водохреще Господнє.

ОФІЦІЙНО

Володимир ЛИТВИН:

«Наші відносини продиктовані минулим, життям, спільними людськими долями»

Другий день перебування в Єрусалимі української парламентської делегації на чолі з Головою Верховної Ради України Володимиром Литвином був насичений зустрічами з колегами в ізраїльському парламенті, а також переговорами з віцепрем'єр-міністром, міністром закордонних справ Ізраїлю Сильваном Шаломом. Тон цим зустрічам, мабуть, було задано відвіданням комплексу Яд-Вашен (що означає «Вічна пам'ять») — національного меморіалу пам'яті жертв катастрофи європейського єврейства. Кожен високий гість, що відвідує Єрусалим, вважає за свій обов'язок прийти сюди й покласти вінок на знак вічної скорботи. Побачене тут справляє важке враження і незабутній слід у душі людини...

(Закінчення на 2-й стор.).

Президент готовий очолити «круглий стіл»

Проведення конституційної реформи обговорили під час позавчорашньої зустрічі Президент України Леонід Кучма і координатор парламентської більшості Степан Гавриш. Про це «ГУ» повідомили у прес-службі глави держави.

Леонід Кучма висловив задоволення роботою парламентської більшості минулого року та відзначив особистий внесок Степана Гавриша в стабілізацію процесу внесення змін до Конституції України. Президент також висловив упевненість в ефективному і професійному виконанні ним цих функцій на наступних сесіях.

(Закінчення на 2-й стор.).

БАТ «ТУРБОАТОМ» 70 РОКІВ

Генеральний директор Анатолій БУГАЄЦЬ:

«Навіть за нинішніх труднощів ми можемо сміливо називати себе зразковим заводом, з яким рахується весь світ»

Далекого 1934 року це підприємство будувала вся країна. Завдяки йому було створено базову галузь усієї економіки — енергетику. Воно одним із перших у радянській індустрії здійснюло пролив на закордонні ринки. Так ще як! 35 країн світу розвивали й досі розвивають свою енергетику завдяки харківським турбінам. Сьогодні, щоправда, інші часи, інші турботи: як би не занепасти унікальний науковий і виробничий комплекс, уберегти надбання держави від шаленої приватизації, після якої у нашої країні зазвичай залишається лише розорена територія.

— Рішення про будівництво у Харкові заводу з виробництва турбін приймали на найвищому державному рівні, — каже генеральний директор БАТ «Турбоатом» Анатолій Бугаєць. — Плани ГОЕЛРО вимагали додаткових енергетичних потужностей. Завод було побудовано лише за п'ять років і введено в експлуатацію 21 січня 1934 року, в десятю річницю від дня смерті В. Леніна, котрий, як відомо, стояв біля джерел створення першого державного перспективного плану розвитку народногo господарства СРСР на основі електрифікації країни.

(Закінчення на 6-й стор.).

Я ВАМ ПИШУ...

Обпеклися двічі

У тому, що пропали заощадження в ощадбанках, визнали винною столицю колишнього Союзу, мовляв, вона забрала усі кошти. А куди поділися заощадження 1992-1993 років? Люди, яким гарантували індексацію грошей і їх повернення, вносили свої кривні для розбудови незалежної України. Президент виступав гарантом. То завдяки кому вкладники українських банків сьогодні нишпорять по смітниках, наповнивши чужу шапку своїми грошми?

Я. КУЗЬМИН.

Івано-Франківськ.

БУЛЬДОЗЕРОМ ПО ДОЛІ

Фоторепортаж з руїн будинку

СВАВОЛЯ

Знайти потрібний будинок на вулиці Кузьминській, що дедалі помітніше перетворюється на столичний «шанхай», було непросто. Тим паче що будинку цього немає: його знесли ще у вересні минулого року. Хто і чому? З цим запитанням ми і приїхали до Ніни Маркіянівни Кремсаль, що

живе в дерев'яній хатинці, побудованій на руїнах. Навколо — колоди, дошки, побутове начиння, примітивно збита ого-рожа. Із-за неї визирає жвава жінка. Поки вона возиться з перекособою хвірткою, озиремося. Ділянка землі — майже 20 соток, мабуть, і стала об'єктом уваги «доброзичливців» пенсіонерки.

(Закінчення на 3-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Боротьба за «Руслан»

Україна звернулася до Федерального суду Канади з апеляцією проти судового рішення про можливість продажу українського літака Ан-124 «Руслан», який було заарештовано в канадському аеропорту Гузбей у червні минулого року. Літак здійснював рейс на прохання італійського міноборони і був заарештований, бо канадські судові інстанції визнали рішення арбітражного суду Стокгольма, який задовольнив позов кіпрської компанії TMR Energy Limited проти Фонду держмайна України. До Федерального суду Канади подано три апеляції — АНТК імені Антонова, Фонду держмайна і держави Україна, котра просить залучити її до процесу як одну із сторін. Як заявив в інтерв'ю Бі-бі-сі заступник міністра юстиції України Василь Мармазов, факт подання апеляції не означає автоматичного призупинення можливого продажу літака, але розгляд апеляції може тривати багато місяців.

Вантажте рекорди вагонами

Рекорд із випуску вантажних вагонів встановило маріупольське БАТ «Азовмаш», що на Донеччині. Торік тут виготовили 13 473 вагони — це абсолютне світове досягнення. Стабільний попит у споживачів мають залізничні цистерни виробництва підприємства, освоюються нові

У НОМЕР

види продукції — газові цистерни підвищеної місткості, напіввагони із люками місткістю 90 кубометрів тощо. За минулий рік обсяг реалізації продукції становив 2,6 мільярда гривень, **повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.**

Майдан повернув городянам ім'я

Віднедавна безіменний майдан біля заводоуправління БАТ «Дніпровський металургійний комбінат» у Дніпродзержинську став майданом імені Гната Ясюковича. Так увічнено ім'я блискучого інженера-технолога і великого патріота свого краю — першого директора тоді ще Кам'янського металургійного заводу Південно-руського акціонерного товариства. Зусиллями Ясюковича наприкінці позаминулого століття було розбудовано не тільки металургійний завод, а й усе тодішнє місто, котре нині має назву Дніпродзержинськ, **повідомляє наш власний кореспондент Микола НЕЧИПОРЕНКО.**

Не на ту нарвалися

Двоє в масках увірвалися до помешкання самотньої жінки з Ма-лої Виски, що на Кіровоградщині. Проте, та не розгубилася — накинулася на зловмисників зі шваброю, вирвалася на вулицю і побігла до сусідів телефонувати в міліцію. Поки грабіжники вибиралися з будинку, на них вже чекали правоохоронці. Затриманими виявилися 20-ти й 23-річний місцеві мешканці, **повідомляє наш власний кореспондент Олег БОНДАР.**

Коротко про важливе

Учора

- * У Києві відбулася Перша Всеукраїнська конференція для організаторів комерційного відеопрокату — «Способи уникнення порушень законодавства України в частині прокату відео населенню».
- * Відбувся вечір пам'яті народного депутата України Олександра Ємця.

Сьогодні

- * В УНІАН відбудеться прес-конференція Асоціації політичних консультантів України на тему «Ситуація в Мукачевому очима політтехнологів».
- * У міжнародному виставковому центрі на Броварському проспекті столиці відкриється VII Міжнародна спеціалізована виставка взуття, шкіри та хутра і IV спеціалізована виставка текстильної та швейної продукції.

БЛІЦОПИТУВАННЯ -- ЧЕРНІГІВ

Що вас сьогодні хвилює найбільше?

Сергій Ілліч Богдан, заслужений лікар України:

— Зростання кількості хронічних хвороб у дітей — анемії, лейкозів, а також уражень щитовидної залози. Останніми роками захворюваність на рак щитовидки у дітей збільшилася у 20 разів.

Юрій Олексійович Чайковський, комп'ютерник:

-- 13 січня у новинах лише "чорнуха" була — вбивство таксиста, аварія літака... І лише під кінець щось про свято.

Василь Федорович Чепурний, голова обласної "Просвіти":

— Не маємо вітчизняного кіно, зневажаю книгодрукування, серед центральних газет переважають російськомовні...

Євген Іванович Петрик, студент ЧДПУ:

— На перервах дівчата з першого--другого курсів палять. Волосся димом пахне! Як таку цілувати -- не те що одружуватися?

Записав Сергій ПАВЛЕНКО.

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

У злагоді й любові

5

Поглянь на світ із мильної бульбашки

6

Чужі на святі нашого шлунка

7

Володимир ЛИТВИН: «Наші відносини продиктовані минулим, життям, спільними людськими долями»

(Початок на 1-й стор.).

А напередодні відбулася розмова Володимира Литвина з Президентом Держави Ізраїль Моше Кацавом, що від усієї душі привітав українських гостей на Святій землі. Президент Ізраїлю заявив про важливість подальшого розширення й поглиблення україно-ізраїльського співробітництва. «Наші відносини не можуть не розвиватися, — підкреслив він, — З нашої точки зору, Україна — батьківщина єврейського народу, оскільки всі видатні діячі науки, культури, сіоністського руху українсько-го походження». Володимир Литвин, у свою чергу, зазначив, що, виходячи з історичних реалій, нам потрібно будувати відносини особливого характеру і «в цьому сенсі багато чого може зробити парламент». «Цим візитом ми хочемо заявити про переведення відносин на якісно новий рівень», — наголосив глава українського парламенту. А підписаний учора меморандум «Про взаєморозуміння щодо співробітництва Кнєсету Держави Ізраїль з Верховною Радою України» — документальне підтвердження цих намірів. Крім того,

Володимир Литвин зазначив, що українська делегація хотіла б, щоб нинішній візит не розглядали як суто парламентський. У Києва є бажання розширити його рамки, аби переговори в Єрусалимі послужили розвиткові не лише міжпарламентських, а й україно-ізраїльських відносин загалом.

«Я переконаний, що наші відносини продиктовані минулим, життям, спільними людськими долями», — заявив Голова ВР уже після зустрічі в резиденції глави Держави Ізраїль. Надзвичайний і Повноважний Посол України в Ізраїлі Олександр Сліпченко, який брав участь у єрусалимських зустрічах, в інтерв'ю «ГУ» підтвердив, що наші країни мають одна до одної очевидне прагнення і обопільний інтерес. «Ця зацікавленість глибока і серйозна», — підкреслив посол, адже в Ізраїлі мешкає до 400 тисяч вихідців з України, і це найбільша частина людей, котрі приїхали сюди з колишнього СРСР. Водночас є ціла низка інших чинників, що позитивно впливають на розвиток політичних та економічних відносин і стимулюють їх. Однак, зазначив посол, при цьому

треба завжди враховувати той момент, що Ізраїль уже 50 років веде війну, витрачаючи на протистояння з палестинцями багато сил і величезні гроші.

До речі, після зустрічі Моше Кацава з Володимиром Литвином представники ізраїльської преси поцікавилися думкою свого Президента щодо будівництва Ізраїлем так званої «захисної стіни». Моше Кацав, представник правлячої партії прем'єра Арієля Шарона, висловився за це будівництво і проти обговорюваної нині зміни конфігурації огороження палестинських територій. У свою чергу, «ГУ» поставив запитання про ставлення Ізраїлю до заяв України про готовність надати «добрі послуги» у справі мирного врегулювання близькосхідного конфлікту. А також про те, чому Тель-Авів виступає проти присутності міжнародних спостерігачів ООН у країні, як це пропонує більшість країн світу й Україна зокрема. Моше Кацав відповів дуже обтічно, мовляв, на жаль, ізраїльтяни нині не шукають нову формулу для забезпечення миру. Нинішній глухий кут у переговорах

ному процесі Президент Ізраїлю охарактеризував як деструктивний етап, коли ізраїльтянам немає з ким вести переговори, оскільки, на їхню думку, у палестинців нема лідерів.

Але навіть попри постійну напруженість у регіоні наші відносини розвиваються, і не безуспішно. Так, за даними Посольства України в Ізраїлі, товарообіг між нашими країнами зріс за минулий рік на 17 відсотків і перевищив 200 млн. доларів. Що ж до проблем у двосторонніх відносинах, то, на думку української сторони, є якщо не проблеми, то, як мінімум, підстави для серйозної роботи. Серед них було названо фактичну відсутність культурних обмінів, а також проблему одержання ізраїльських віз нашими громадянами. Також дуже гостро на порядку денному стоїть питання про наших нелегальних тут робітників. Київ пропонує ізраїльтянам розв'язати його на основі двосторонньої угоди на зразок нашої угоди з Португалією. Ізраїльська сторона поки що над цим думає.

Яна СТАДІЛЬНА.

Єрусалим.

депутата в одному з округів Донецької області, над законодавчими проектами, а також з міжнародними організаціями з надання технічної допомоги ЦВК на 2004 рік.

Раніше голова ЦВК Михайло Рябець заявляв, що термін повноважень 12 членів ЦВК минає 20 січня — з дня набрання чинності закону про Центрвиборчком.

ФОТОФАКТ

Сувенірний ринок на Приморському бульварі в Севастополі завалений виробами з кримського ялівця. Занесене до Червоної книги автономії реліктове дерево безжалісно вирубують бракон'єри. Щороку проти них порушують 10—15 кримінальних справ, але це не вирішує проблеми: на сувенірі з ялівця неабиякий попит, і їх ніхто не забороняє продавати.

Фото Володимира ВЕВДЮКА (Україноформ).

СПОРТ

Лебідь привчив нас радіти

Легка атлетика. Валлагаріна (Італія). Наш Сергій Лебідь виграв тут міжнародний марафон.

Вдалий початок

Теніс. Відкритий чемпіонат Австралії. Успішно стартувала українка Юліана Федак. У першому колі змагань вона перемогла посіяну під двадцять шостим номером словенку Тіну Пісіник — 7:5, 6:0.

Корисні зустрічі

Футбол. Як повідомила прес-служба ФФУ, в рамках XII міжнародного турніру «Кубок чемпіонів Співдружності» у Москві президент Федерації футболу України Григорій Суркіс та керівники футбольних асоціацій СНД провели заплановані зустрічі з керівниками світового та європейського футболу — Йозефом Блаттером і Леннартом Йоханссоном. Зокрема, пан Суркіс розмовляв із президентом УЄФА стосовно запровадження в Україні програми «Хет-трик», а також провів бесіду зі скарбничим УЄФА Метью Шпренгером про фінансування, яке отримає українська федерація для реалізації програми. Розглядалися теми наступного конгресу УЄФА, що відбудеться у квітні, а також роль України у святкуванні 50-річного ювілею Європейської футбольної асоціації. Керівник ФФУ обговорив чимало проблем з президентом ФІФА Йозефом Блаттером. Зокрема, про вплив на розвиток сучасного футболу великих, фінансово потужних клубів, так званої групи G-14. Йо-

зеф Блаттер подякував Григорієві Суркісу за велику роботу національної федерації у рамках програми «Гол», котру запроваджує ФІФА, і обіцяв всебічну підтримку програми розвитку дитячо-юнацького футболу в Україні.

На зустрічі президента ФФУ з віце-президентом Французької футбольної асоціації Мішелем Платіні йшлося про організацію та проведення товариського матчу Франція—Україна, запланованого на 6 червня цього року. За словами легендарного в минулому футболіста, гра на «Стад де Франс» стане головним елементом святкування 100-літнього ювілею національної збірної Франції. Президент ФФУ запропонував провести матч-відповідь в Україні у 2005 або 2006 році.

У ці дні в Москві також триває XVI Міжнародний юнацький турнір пам'яті віце-президента ФІФА Валентина Гранаткіна. Збірна України спочатку зіграла внічию (1:1) з білорусами. А потім підопічні Юрія Калитвинцева здобули переконливу перемогу (3:1) над однолітками з Литви. У наших відзначилися: Мілько, 6, Антонов, 51, 62.

Контрольні зустрічі

Туреччина. «Металург» (Донецьк) — «Шинник» (Ярославль). 2:2. За цим матчем спостерігав Олег Блохін. Він переглядав кандидатів-донецчан та двох «ярославців» — Євгена Луценка і В'ячеслава Шевчука. «Карпати» (Львів) — «Анжі» (Махачкала). 1:1. Матч, який проходив за великої переваги львів'ян, не завершився через бійку. «Кривбас» (Кривий Ріг) — «Спартак» (Москва). 2:2.

В. Б.

Президент готовий очолити «круглий стіл»

(Початок на 1-й стор.).

Під час розмови відзначалося, що проведення політичної реформи та формування нової системи відповідальної влади у країні сприятиме ефективному захисту її національних інтересів. Глава держави наголосив: попередньо ухвалені зміни до Конституції України підготовлено, виходячи з рекомендацій ПАРЕ та висновків Венеціанської комісії, а також беручи до уваги 12-річний досвід державотворення в Україні.

Крім того, Президент вважає, що конституційної кризи в Україні немає. Після зустрічі з главою держави Степан Гавриш в інтерв'ю журналістам зазначив: Кучма готовий до переговорів стосовно розблокування роботи ВР і погоджується очолити «круглий стіл» з метою пошуку компромісу з опозицією для проведення політичної реформи за умови, що опозиція візьме на себе політичні зобов'язання з голосування відповідного проекту.

За словами координатора парламентської більшості, Президент схвалив голосування із законопроекту 4105 (Симоненка—Медведчука) про внесення змін до Основного Закону, оскільки сам брав участь у його підготовці.

Парламентарій також повідомив, що обговорювалася і перспектива голосування законопроекту 300 голосами. Л. Кучма, за словами Гавриша, не бачить необхідності у проведенні позачергової сесії парламенту, бо ВР легітимно, конституційно визначилася стосовно ухваленого рішення із законопроекту 4105.

У КОМІТЕТАХ ВР

Щиро, правдиво, об'єктивно

Наближається дорога для співвітчизників дата — 60-річчя Перемоги.

Комітет Верховної Ради у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів заслухав інформацію голови Державного комітету телебачення і радіомовлення Івана Чича про те, як державні і недержавні органи масової інформації висвітлюють звільнення української землі від окупації загарбників.

Народні депутати відзначали, що в передачах телерадіоорганізації, газетних і журнальних публікаціях з наближенням дати дедалі частіше з'являються розповіді про місця запеклих боїв в Україні, наступальні операції, героїку воїнів і офіцерів та непокору українців перед загарбниками.

Водночас на засіданні комітету звернено увагу на те, що не всі ЗМІ, особливо недержавної власності, всебічно, творчо і об'єктивно висвітлюють події Великої Вітчизняної війни та розповідають про підготовку до відзначення 60-річчя звільнення України від німецько-фашистських загарбників, діяльність

створеного Організаційного комітету.

Йшлося також про те, що в окремих публікаціях, теле- і радіопередачах тенденційно і неправдиво розповідається про цей героїчний період в історії нашої Батьківщини, припинюється роль народу-переможця.

Комітет прийняв рішення, в якому, зокрема, рекомендується Організаційному комітету з підготовки і відзначення 60-річчя Перемоги та пам'ятних подій Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років розглянути на своєму черговому засіданні питання висвітлення у ЗМІ цієї тематики.

Національний раді України з питань телебачення і радіомовлення запропоновано зорієнтувати проліцензовані телерадіокомпанії на шире, об'єктивне і правдиве слово про Велику Вітчизняну війну і визволення України.

У травні 2004 року комітет проведе виїзне засідання в Чернігівській області, де, зокрема, йтиметься про соціально-медичне забезпечення ветеранів війни і висвітлення цих проблем у ЗМІ.

Анатолій СТОРОЖУК.

Засновники, але не монополісти

Антимонопольний комітет України не виявив ознак монополізації під час заснування засобів масової інформації главою адміністрації Президента України Віктором Медведчуком, народними депутатами України Віктором Пінчуком (фракція ППУ і «Трудова Україна») і Григорієм Суркісом (фракція СДПУ (о)).

Як повідомила прес-служба Антимонопольного комітету, дослідження проводилося на підставі депутатських запитів голови Комітету Верховної Ради з питань свободи слова та інформації Миколи Томенка (фракція «Наша Україна»). Антимонопольний комітет перевіряв документи, які пов'язані з діяльністю телеканалів «1+1», ICTV, СТБ, «Новий канал», газет «Факти», «2000», «Киевские ведомости», «День» і деяких інших. Аналізуючи ці документи і отримані дані, АМК не виявив ознак монополізації під час заснування цих ЗМІ. Водночас проведена робота дала змогу фахівцям АМК побачити «вузькі місця» у сфері захисту конкуренції на ринках мас-медіа. Проаналізувавши проблемні питання, Антимонопольний комітет підготував свої пропозиції із вдосконалення законодавчої бази у сфері ЗМІ. Йдеться про внесення відповідних змін до законів «Про телебачення і радіомовлення», «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», «Про захист економічної конкуренції». Свої пропозиції АМК уже передав для опрацювання у профільний комітет Верховної Ради.

ФОТОФАКТ

Фото Олександра СЕРЮГО (Україноформ).

В Одеській міській клінічній лікарні № 9 вперше в області проведено кардіологічну операцію з імплантації штучного дефібрилятора. Операцію успішно провела бригада фахівців під керівництвом співробітника московського Наукового центру серцево-судинної хірургії імені Бакулева Миколи Неминушого і завідувача відділення кардіохірургії 9-ї МКЛ Одеси, кандидата медичних наук Юрія Карпенка.

На знімку: Юрій Карпенко (ліворуч) і Микола Неминуший в операційній.

ПЕРСПЕКТИВА

Свято телефонізації

Цими днями більш як у двох тисячах квартир мешканців Кам'яниці-Подільського вперше пролунають телефонні дзвінки. Телефони від нової АТС підключать у квартирах учасника бойових дій Тимофія Феденка, інваліда другої групи Володимира Мачуги, учасниці війни Броніслави Бінковської, інших пільговиків. Броніслава Йосипівна вже й з ліку збилася, скільки років чекала на телефон. Як відверто зізнаються співробітники Хмельницької дирекції ВАТ «Укртелеком», місто і район до недавнього часу посідали одне з останніх місць не тільки в області, а й у країні за рівнем телефонізації. Черга ще й тепер налічує понад п'ятдесят тисяч бажаючих. А із тридцяти п'яти тисяч власників телефонів більш як 80 відсотків не можуть похвалитись доброю якістю зв'язку, бо обслуговують їх станції вчорашнього дня.

— Справжнім проривом не тільки для Кам'яниці-Подільського, а й для всієї області стало спорудження волоконно-оптичної лінії зв'язку «Поділля», — розповів директор Хмельницької дирекції Володимир Данилов. — Понад сто кілометрів цієї лінії пролягло через Новоушицький, Дунаєвський, Кам'янець-Подільський райони. Нова магістраль — це не просто висока і надійна якість зв'язку. Це ще й важливий крок до розширення кількості наших абонентів. Особливо в селах.

Лінію «Поділля» було запущено в останній день року, що минув. А в перші дні нового стало можливим відкриття нової цифрової АТС у Кам'яниці-Подільському. Для міста це непересічна подія. Бо наперед це дві тисячі нових абонентів. До того ж нова станція допомогла утворити своєрідне кільце, котре об'єднало всі міські АТС, і тим самим поліпшила зв'язок між ними. Та найголовніше — через цифрову систему ушліщення в недалекому майбутньому кількість абонентів може зрости до сорока тисяч. Уже за два роки планують установити цифрові станції по всьому району, телефонізувати понад чотири десятки сіл. А ще вона дала доступ до мережі Інтернет. Тепер навіть сільські комп'ютерні класи зможуть послуговуватися цим зв'язком.

Телефонізація району — завдання не з легких, потребує великих матеріальних затрат. Однак укртелекомівці переконані, що впровадяться з ним успішно. Паралельно триватиме робота і в інших районах. Уже стала до ладу волоконно-оптична лінія, що з'єднала Хмельницький із Старокостянтиновом та Красилівом. Це дало змогу розпочати модернізацію телефонної мережі і замінити АТС старої моделі на цифрову в одному районі та збільшити на дві тисячі кількість абонентів в іншому. На черзі такі ж роботи в Ізяславському районі, налагодження цифрових потоків до Нетішина, Славути, Шепетівки. Усе це має допомогти насамперед сільським мешканцям, котрі досі не мають свого телефону. Сьогодні в області діє 260 тисяч номерів. А загалом потреба — майже 450 тисяч. Отож попереду у зв'язківців чимало роботи. Вдалий старт у новому році дала нова кам'янець-подільська АТС.

Ірина КОЗАК.

Фото автора.

НОВІ ВИДАННЯ

Якщо міфи з'являються, отже, комусь це треба

Відомий історик Володимир Сергійчук (на знімку) представив громадськості свою нову книгу «Переяславська рада — трагедія України і програв Європи».

Автор вважає, що подія 350-річної давності потребує нового осмислення і очищення від спекулятивних нашарувань. Таку спробу варто вітати, якщо вона продукує свіжу думку, а не містить намагання перебрати право судити всіх і вся. Чи вдалося Володимирі Сергійчуку вберегтися від творення нового міфу довкола Переяславської ради, чи не збився він на черговий крик меншовартості? Це має оцінити читач.

Інтерес з боку науковців до непересічної події в історії України, безперечно, треба підтримувати.

АКЦІЯ

Цукерки для ізолятора

Ув'язнені у віці від 14 до 18 років херсонського слідчого ізолятора одержали цими днями 109 солодких подарунків. Відділ у справах сім'ї і молоді міськвиконкому до акції «Подарунки — в камеру» спонукав новий Кримінально-виправний кодекс, покликаний гуманізувати систему покарань.

Херсон.

Алла БРУСИЛОВА.

І без вузу, і без візи

Рік тому вузи Луганська, в яких навчаються студенти з інших країн, не дорахувалися 18 іноземців. З невідомої причини ці студенти покинули навчання і зникли. Пізніше їх імена виявили у списках правоохоронних органів як таких, що незаконно перетнули західний державний кордон України і подалися до Словаччини. Дев'ять з них були громадянами Китаю, ще дев'ять приїхали в Луганськ з Бангладеш.

До речі, за даними правоохоронців, саме остання держава вважається чи не головним постачальником на Захід потенційних нелегальних мігрантів. Україна розташована якраз у центрі таких міграційних потоків з Азії до Центральної та Західної Європи. А студентський канал щодо цього був і залишається одним з улюблених і доступних, обраних нелегалами й організаторами незаконної міграції.

Його привабливість у тім, що в'їзд до України, по суті, здійснюється на цілком законних підставах — люди хочуть учитися. Це вже потім дехто з них через місяць-другий залишає навчання і вирушає до західних кордонів, щоб на решті потрапити в економічно більш розвинені країни — Німеччину, Францію, Швецію.

Восени 2003 року за запрошенням одного з інститутів

на навчання в Луганськ мала прибути група з майже 40 молодих бангладешців. Співробітники органів внутрішніх справ одразу попередили адміністрацію навчального закладу про можливе згодом зникнення студентів. Незважаючи на це, вуз усе-таки оформив запрошення, але незабаром пережив глибоке розчарування. Якщо не сказати більше. З майже сорока юнаків і дівчат до Луганська приїхали лише 16 бангладешських «омоносових», решту просто не пропустили в Україну прикордонники.

Під час операції «Іноземець», що пройшла в області, правоохоронці виявили

духовним принципам».

Думати про матеріальне в Рік духовності змушує ситуація із запровадженням 13-відсоткової ставки прибуткового податку для громадян. Це означає втрати для місцевих бюджетів: у середньому кожен працюючий мешканець області відряховуватиме щомісяця на 25 гривень менше, ніж торік. Тому обласне керівництво закликає директорів підприємств пройти тест на духовність і підняти середню зарплату до 750 гривень. Крім того, в області обіцяють посилити боротьбу з «тінізацією» доходів. Прощайвай, зарплата в конверті. Здрас-туй, Рік духовності!

Ліна КУЩ.

Лівші з МНС

біль усім потрібним, що може стати в пригоді рятувальникам у непередбачених обставинах. Тут зручно розміщені і надійно закріплені на своїх місцях радіостанції і апарат штучного дихання, бензопила і сокирки, бензогенератор і драбина-ліпок, вогнегасники і носилки, лопата з кувалдою і медичні шини... Все продумано до дрібниць, щоб у лічені хвилини можна було звільнити людину з понівеченої в дорожньо-транспортній пригоді машини, врятувати її з вогню і надати першу медичну допомогу в екстремальній ситуації.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.

ще один факт стосовно студентів з Бангладеш. З'ясувалося, що в деяких з них давно закінчився термін дії в'їзних віз. Перебуваючи, власне, на нелегальному положенні, вони продовжували вчитися. Формально громадяни іншої держави грубо порушили чинне законодавство України про правовий статус іноземців, але фактично провини несе і адміністрація вузу, люди, які відповідають за роботу з іноземними студентами. За допомогою правоохоронців в інституті наведено порядок, відновлено справедливість. Обійшлося без депортації.

Алла АНТИПОВА.

БОРГИ

Оце такий сюр-Приз!

Жителі Сум фактично проїгнорували обіцянку приватної теплопостачальницької фірми «СумиТЕКО» розіграти між дисциплінованими абонентами десятки дорогих призів, у тому числі два автомобілі. На першу половину січня сплата за тепло і гарячу воду становить близько 70 відсотків. Загалом борг сумчан за надані послуги перевищив 11,5 мільйона гривень. Якщо сплата й надалі залишатиметься на цьому рівні, то може статися, що замість обіцяних призів половину міста позбавлять тепла.

Владислав ЖМУРКОВ.

Суми.

ТЕНДЕР

Згорнули вітрило

Миколаївський парфюмерно-косметичний комбінат «Червоні вітрила» оголосив про тендер із продажу належних йому (на території України) торгових знаків. Виставлено 13 видів парфумерно-косметичної продукції, серед яких улюблені «Чорна перлина», «Чиста лінія», «Маленька фея», «Срібна лінія», «Рецепти краси» і інші. Більшість торгових знаків мають свідоцтва Укрпатенту. А загалом комбінату належать права на використання 80 торгових марок, зокрема, розроблених ще за радянських часів.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

СВАВОЛЯ

Бульдозером по долі Фоторепортаж з руїн будинку

(Початок на 1-й стор.).

— У цьому будинку я жила майже 50 років, — розповідає Ніна Маркіянівна. — З чоловіком і сином займали половину будівлі, друга належала сестрі чоловіка.

Вона продала свою частину ще в 1995-му, але мені нічого не сказала. На лихо, покійний чоловік не оформив документів на будинок, оскільки він, як і сусідні, підлягав знесенню. Цим скористалися нові хазяї, котрі вирішили виселити бабусю із заволодіти... Не будинком, зрозуміло, а земельною ділянкою. Двічі рішенням суду виселяли Ніну Кремсаль із власної хати. Перший раз — у 2001-му, коли і на суд не запросили. Вісім місяців потому її... виписали, про що довідалася тільки через рік.

Тоді, спасибі, допоміг голова Шевченківського райдержадміністрації Харитончук, — згадує бездомна. — Мене прописали в моїй частині будівлі, я почала одержувати пенсію, якої позбавилися було на вісім місяців. Гадала, новий хазяїн дасть мені спокій. Нехай із своєю половиною будинку робив би що завгодно, половину ділянки землі використовував як замаеться.

Та ні, вирішив виселити сусідку. Суд, не особливо вникаючи в ситуацію, задовольнив прохання жадібного хазяїна частини будинку.

— А восьмого вересня серед білого дня до будинку приїхав представник «нового українця» з бульдозером, — плаче жінка. — Речі з будинку було викинуто, розтощено, а будівлю через кілька хвилин перетворено на руїни.

На якій підставі під знесення потрапила і половина будинку Кремсаль, ніхто відповідати не хоче. Ніна Маркіянівна називає номер машини чоловіка, що діяв жорстко і самочинно й залишив її без даху над головою. Усі (ЖЕК, дільничний, районна влада) прикриваються рішенням суду, на яке, до слова, жінка написала з десяток скарг, але не одержала жодної відповіді.

— Завтра з цієї проблеми ми йдемо в Шевченківську райдержадміністрацію, — казала в. о. начальника ЖЕКу № 1017 Валентина Мороз. — Заковика в тім, що Ніна Маркіянівна прописана в будинку, але не є його власницею. Документів тобто не має. І взагалі з принципу не іде з будинку, хоча свого часу їй пропонували дві квартири.

Бабуся, почувши про це, заплакала.

— Мені справді виділяли кімнати, але вони були зовсім непридатні для житла. Я місяцями оббивала пороги кабінетів начальників, вони обіцяли установити ванни, плити, зробити ремонт, однак грошей не знаходили.

До працівників ЖЕКу № 1117 у неї свій рахунок. На її думку, вони допомагають оформляти документи на купівлю-продаж половини будинку без її відома, а тепер хочуть здаватися благодійниками.

Син пенсіонерки живе з родиною з чотирьох осіб у двокімнатній квартирі, інвалід-«чорнобильць», без роботи. Одержав нещодавно на лікування аж 26 гривень. А як живе сама Ніна Кремсаль на руїнах?

— Оскільки тут прописана, одержую пенсію. Допомагає сестра, громада баптистів, сусіди. Дров, як бачите, вистачає. Уночі гріють піч і газова лампа. Харчуюся картоплею і хлібом.

Хоч би як було важко, звідси не піду. Нехай той, хто зруйнував будинок, забезпечить мене житлом, відшкодує збитки...

Самодурства того «бульдозериста», хоч як дивно, ніхто не помітив.

— А що ми можемо з ним зробити, якщо в нього рішення суду на руках? — запитують у ЖЕКу...

...Поки ми розмовляли в халупі про життя-буття, стало смертяти.

— Час топити піч, — зітхнула господиня і взялася за ножівку. І так упевнено рішуче, що стало зрозуміло: вона домагатиметься справедливості.

Вона не має наміру дарувати самовільникам своєї половини будинку, що незаконно і цинічно було знесено.

І не так просто вигнати зі своєї землі, з халупи, котру вона побудувала...

...Наступного дня вона заявила про це в Шевченківській РДА. А там, промовчавши про безчинство «бульдозериста», укорте попросили звільнити «райський» сад і руїни і перейти до гуртожитку. У ньому, мовляв, пропишіться, а ми підшукаємо квартиру. На що 65-літня жінка гордо відповіла: «Від влади мені нічого не треба. У гуртожиток, що стане моєю долею, не піду. А самовільників, що діяли не без благословення влади, до відповіді призву».

Нехай допоможе вам Бог, бідолахо.

Іван ІЛЛЯШ.

На знімку: позбавлена житла і начиння Ніна Кремсаль виживає всупереч бажанням «благодійників».

ДИВИНА

Страуси розгулюють по обійстю на Рівненщині

Володимирець — містечко невеличке, тут всі новини швидко передаються від оселі до оселі. Тому коли володимирчани почули, що у подружжя Михайла Романовича і Марії Леонтіївни Бурмів з'явилися диво-птахи, багато хто заглянув до них на вогник. Особливо зацікавилися страусами діти, які бачили їх хіба що на картинках та по телевізору. Бо де у поліській глибинці зоопарк?

— Я й сам люблю спостерігати за «новоселами», — посміхається господар, — за тим, як вони ладять з домашнім птаством. Парочка страусів — малюки, хоча й у свої чотири місяці важать до сорока кілограмів. Я вже самією ім'я придумав — Сіля, а дружина розмірковує над тим, як назвати свою улюбленицю.

Михайло Романович — затятий мисливець, тож донька із зятєм, які мешкають у Львові, приурочили такий екзотичний подарунок до початку сезону полювання. Хоча коли приймали птахів від свого друга Альвідаса Чепаса (той мешкає у Вільносі і розводить страусів), сподівалися, що батьки з радістю приматимуть «новачків» на своєму обійсті. І не помилилися. Михайло Романович, який нині на «чорнобильській» пенсії, багато часу приділяє страусам: спеціальний хліб для них побудував, вишукує в Інтернеті рецепти страв для своїх улюбленців.

— Спокійно почуваться птахи і на снігу, — зауважує господар, — схоже, сподобалось їм у нашої поліській глибинці..

Олександра ЮРКОВА.

У Чернівцях знову відкрито гірськолижний підйомник

Ще за радянських часів на околиці Чернівців, у мальовничій місцині на горі Цецено, працював гірськолижний підйомник, але з часом він занепадав. Відродили справу гірськолижного спорту у столиці Буковини приватні підприємці Геннадій Демчучин та Геннадій Школа. Зі слів ентузіастів, задум з відродження гірськолижного підйомника з'явився досить давно, але реалізувати його вдалося лише тепер. По-

будові передувала робота з розчищення ділянки від адаптації рельєфу. Довжина підйомника близько 300 метрів, а лижної траси — 400.

Ціни на послуги досить помірні. День користування коштує 30 гривень, разовий підйом — дві гривні. Пропускна здатність — 360 осіб за годину, тому черг, мабуть, не буде. Оренда гірськолижного оснащення — 20 гривень. У штаті обслуговуючого персоналу

— кваліфікований лікар-травматолог та лижний інструктор. Поки що там ще нема розвинутої інфраструктури, але за деякий час вона обов'язково з'явиться. Поблизу гори Цецено плановано збудувати кафе для любителів екстремального відпочинку, а згодом і готель. Вкладені близько 100 тисяч гривень вдасться повернути десь за два роки, проте нинішній акціотаж показав, що за наявності снігу — і за одну зиму.

Протиправні дії вчинив і тепер уже колишній судовий виконавець, який одержав «на лапу» телефакс «Сіменс» вартістю 150 «зелених» від мешканця одного з сіл. За те, щоб клієнт не позбувся свого майна через конфіскацію.

Сергій СУЛИМА.

Чернівецька область.

Головна мета змін до Конституції — не дати можливості узурпувати владу

Чому депутати не змогли знайти компромісу в питаннях політичної реформи? Як можна розблокувати роботу Верховної Ради? На які поступки готові піти «більшовики»? Про перспективи подальшого розвитку подій у Верховній Раді та долю політичної реформи — в розмові нашого кореспондента з координатором парламентської більшості Степаном ГАВРИШЕМ.

— Як ви оцінюєте фінал четвертої сесії Верховної Ради — як чинись перемогу, поразку чи глухий кут? Чому депутатам не вдалося порозумітися?

— Не варто драматизувати ситуацію. Не «більшовики» винні в тому, що порозуміння не відбулося. Ми постійно пропонували компроміс щодо стратегічного вибору розвитку української державності через зміну системи влади. Але ідея не була підтримана меншістю, яка іменує себе опозицією, хоча насправді такою не є.

Характеризуючи четверту сесію Верховної Ради, можна говорити не про перемогу чи поразку, а про еволюцію українського парламентаризму за умов молодого демократії. Ми зрозуміли: щоб будувати владу на засадах внутрішнього компромісу, а не війни, потрібно змінювати систему влади. І за надзвичайно складних умов такі було проголошено в першому читанні, тобто попередньо схвалено законопроект про внесення змін до Конституції України.

Попри те, що з 40 пленарних днів десять було зірвано опозицією, парламент прийняв близько 100 законів. Позитивом цієї сесії також стало прийняття задовго до нового року Держбюджету-2004, що дало змогу уряду підготувати цілу низку нормативних актів і вже розпочати підготовку

бюджету 2005 року. Для парламентської більшості минулий рік був визначальний і тим, що піднято на вищий ступінь відносини з урядом — наприкінці року підписано політичну угоду між більшістю та Кабінетом Міністрів. Саме парламентська більшість відіграла ключову стратегічну роль стабільності в українській державі. А серед негативів — на жаль, поглиблення розколу між демократичними силами в парламенті. Цей конфлікт засвідчує непростий перехід від однієї політичної епохи в Україні до іншої.

— Що на сьогодні виділяє опозицію від більшості в погляді на політреформу? Опозиціонери стали говорити, що це — лише норма про спосіб обрання Президента. Чи може бути вилучено цю норму із проекту конституційних змін, щоб політреформа все-таки відбулася?

— Упродовж останнього тижня четвертої сесії депутати працювали по 6—10 годин у кабінеті Голови Верховної Ради на погоджувальних радах, намагаючись знайти компроміс. У понеділок,

11 січня, було запропоновано обговорити в сесійній залі й проголосувати два інші законопроекти про зміни до Конституції (№4180 і №3207-1), один із яких — від опозиції, а питання про спосіб обрання Президента вирішити на всеукраїнському референдумі. Тоді більшість була готова навіть на це. Іншою постановою пропонували прийняти в першому читанні законопроект Ю. Ключковського—М. Рудковського про вибори народних депутатів України на пропорційній основі. Це був великий ризик для парламентської більшості, в якій 175 народних депутатів-мажоритарників. Але опозиція не підтримала і такого компромісу. Його, мабуть, найбільше хотів лідер соціалістів Олександр Мороз, активний мотиватор процесу внесення змін до Конституції. Але він швидко боровся між двох берегів — доцільністю зміни системи влади та домовленостями з опозиційною «триюною», від яких він тепер, на жаль, цілком залежний.

Соціалісти заявили, що готові підтримати законопроект №4105, але за умови вилучення обрання Президента парламентом. І ми підтримали цю логіку, запропонували спільно з Президентом сісти за стіл переговорів. Але Віктор Ющенко наполягав на переголосованні законопроекту №4105, на що, звичайно, більшість не погодилася. Ми готові до компромісу, але за однієї умови: що цей компроміс відбувається на базі законопроекту №4105, який проголошено легітимно, відповідно до Конституції, особливо кожним народним депутатом.

— Тож більшість готова вилучити із законопроекту №4105 статтю про спосіб обрання Президента чи ні?

— Компроміс тут можливий. Особисто я готовий вилучити цю

норму. Але це має бути колективне рішення всіх, хто брав участь у розробці законопроекту. Змінити модель законопроекту може лише «круглий стіл» за участю Президента. Але опозиція має зробити чітку політичну заяву: якщо «круглий стіл» дасть позитивні результати, то опозиція зобов'язується голосувати в цілому за політичну реформу.

— А чому сьогодні більшість не підтримує проведення всеукраїнського референдуму щодо способу обрання Президента?

— Сьогодні для референдуму немає жодної потреби. Не потрібно збурювати українське суспільство. Конституцію приймали не на референдумі. І ті зміни, що Конституція не вимагає приймати шляхом референдуму, мають схвалювати в сесійній залі парламенту. Ми пропонували фракціям «Наша Україна» і БЮТ: проголосувати спільно 300 голосами за зміни до Конституції і направити їх на схвалення на всеукраїнському референдумі. Але вони заперечили. Друга обставина — ми вже мали референдум у 2000 році, але його результати не були сприйняті у Верховній Раді. Тому головне завдання сьогодні — домовитися у парламенті.

— Два інші законопроекти про політреформу, які так і не було розглянуто на четвертій сесії, знято з розгляду чи до них можна буде повернутися на наступній сесії?

— Оскільки було проголосовано в першому читанні лише один законопроект (П. Симоненка—В. Медведчука), то на наступній сесії лише він може бути остаточно схвалений. Інші законопроекти про внесення змін до Конституції можуть розглядатися лише в першому читанні, а голосування в 300 голосів може відбутися лише через сесію.

— Чи підтримує парламентська більшість ініціативу Голови Вер-

ховної Ради України Володимира Литвина скликати під час канікул позачергове засідання парламенту?

— Я не можу зараз відповідати на це запитання від імені парламентської більшості загалом, але більша частина керівників фракцій і груп більшості заявили: ми виконали своє завдання, проголосували один законопроект конституційних змін, а тому не бачимо потреби в скликанні позачергового засідання парламенту. Я підтримую логіку Голови Верховної Ради, спрямовану на максимальну консолідацію українського парламенту. Але думаю, що опозиція, зірвавши десять пленарних засідань, зірве й одинадцять, позачергове.

— Кажуть, що тепер усе залежить від Президента України, який має втрутитися в цю ситуацію в парламенті...

— Я мав розмову з Президентом про ситуацію в парламенті й перспективи компромісу з опозицією, а також проведення позачергової сесії ВР. Леонід Кучма детально володіє ситуацією в парламенті, підтримує логіку парламентської більшості, спрямованої на пошуки максимально ефективного компромісу, і готовий до діалогу щодо способу обрання Президента. Звичайно, без позиції Президента важко передбачити подальший розвиток подій, адже саме він підписуватиме зміни до Конституції. Глава держави, як основний політичний суб'єкт у державі, як гарант Конституції, може сприяти знайденню компромісу. І він зацікавлений у тому, щоб українська внутрішня справа — реформа влади — не стала предметом спекуляцій у зовнішньому світі.

— Який ваш прогноз на 3 лютого, коли має відкритися нова сесія парламенту?

— Або домовимося і працюва-

тимемо, або знову десятки мільйонерів із «Нашої України» та БЮТ бігатимуть сесійною залом зі свистками, блокуючи роботу Верховної Ради. Але все одно проголосуюмо за те, що потрібно сьогодні державі.

— Тобто політреформу буде проголошено за будь-яких умов?

— Таку мету не знято з порядку денного. Хотів би також відзначити, що паралельно зі змінами до Конституції триває підготовка законопроектів про Кабінет Міністрів, Президента України, пропозиції щодо змін до Регламенту — зокрема, введення в парламенті спеціальної служби, яка охоронятиме роботу Президії ВР і боротиметься з порушниками порядку в сесійній залі, зміни до інших законів.

Україна має сьогодні унікальну можливість піти своїм шляхом. Ми не будемо владу за принципом правонаступництва чи через вулиці та революції, як це відбувається у деяких наших сусідів. Ми будемо владу через план, що дає можливість проаналізувати кожен крок розвитку української держави на багато років уперед. Ініціюючи зміни до Конституції, з новими системами стримувань усередині влади, ми будемо новий тип влади — публічної, відкритої і прозорої — і будемо новий тип демократії. І тоді не потрібно буде шукати «добраго царя» чи вірити в казки, що прийде нова політична команда, яка буде найчесніша і найморальніша. Це неможливо, бо з-за плаща президента завжди тугнумуться маленькі тремтять ручки його оточення, що керуватимуть кожним кроком і рухом лідера в потрібному напрямку. Головна мета змін до Конституції — не дати можливості нікому в державі узурпувати владу.

Розмову вела
Юліана ШЕВЧУК.

За приватизацію відповідатиме тільки фонд

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Робоча група парламентського Комітету з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій працює над урядовим проектом закону про Фонд державного майна України.

За словами голови комітету Станіслава Гуренка, розроблення проекту зумовлено насамперед потребою формування юридичної бази, яка визначала б правовий статус Фонду державного майна Ук-

раїни. Так, зокрема, статтю 1 проекту Фонд визначено як центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом, що реалізує державну політику в сфері приватизації державного майна, здійснює

встановлені законами повноваження власника державного майна, виконує функції з управління об'єктами права державної власності, які належать до сфери управління фонду, зокрема у процесі приватизації, а також виступає орендодавцем цілих майнових комплексів підприємств, їхніх структурних підрозділів та нерухомого майна, що є у державній власності. Проектом також визначено

структуру фонду та його керівництво. Фонд, регіональні відділення, Фонд майна в Автономній Республіці Крим та представництва становлять єдину систему державних органів приватизації в Україні (стаття 6). Фонд очолює голова, якого за згодою Верховної Ради України призначає та звільняє з посади Президент України.

Інформаційне управління
Верховної Ради.

На щастя, на долю, на довгі літа...

Мистецький автопробіг завдовжки понад дві тисячі кілометрів здійснив гурт солістів Черкаського державного заслуженого українського народного хору разом зі своїм художнім керівником Леонідом Трофименком та козбазарем Василем Лютиком.

Щедрувальники з посипальниками співали, засівали «житом, пшеницею і всякою пашницею» на Чернігівщині і Сумщині. Порадували музикою і жартами прикордонників та митників на українсько-російському кордоні.

У Москві білосніжний мікроавтобус, завітаний барвистими стрічками і червоною каліною, завітав до Посольства України в Російській Федерації. Черкашани піднесли своєму землякові, Надзвичайному і Повноважному Послові України у РФ Миколі Білоблочкому запашного коровай. Від імені голови облдержадміністрації Вадима Лощенка передали також щойно видруковану книгу «Черкащина — серце України», присвячену 50-річчю утворення області. За дорученням гетьмана Українського реєстрового козацтва Анатолія Шевченка Василь Лютий вручив Мико-

лі Білоблочкому найвищу нагороду УРК — «Срібний козацький хрест».

Після зустрічі з послом у холі дипломатичної місії України зазвучали шедривки. Полинудо хвилює багато-голось: «Ой радуєш, земле рідна...» Співали всі присутні, і господарі на мить відчули себе вдома, у батьківській хаті. А коли вдарив бубен і гармонія «заговорила» полькою, пішли у танок з гостями не лише стримані дипломати, а й поважний посол. Черкаський гурт віншував також працівників Культурного центру України на Арбаті. Василь Лютий грав на кобзі і співав козацьких пісень. Його, до речі, запрошено до Москви виступити навесні в концерті. «Водили козу» до славного земляка з Яснозір'я Черкаського району В. Небилиці, котрий керує у білокам'яній столиці солідною будівельною організацією. У своєму рідному селі Василь Васильович

власним коштом спорудив величний храм, і його односельці просили артистів низько вклонитися за це добродійникові. Зініційований черкаським корпусом «Голосу України» пісенний «марш-кидок» до Москви вдавсь. Це стало можливо завдяки підтримці облдержадміністрації, головного отамана черкаського реєстрового козацтва Олександра Василенка та фірми-перевізника «Кондор», котра на благодійній основі спорядила у далеку дорогу мікроавтобус «Мерседес». Окрема подяка справжньому козакові, водієві екстракласу Сергієві Мисану.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси—Москва—Черкаси.
На знімках: зустріч з Миколою Білоблочким; коровай із Яснозір'я — Василем Небилиці.

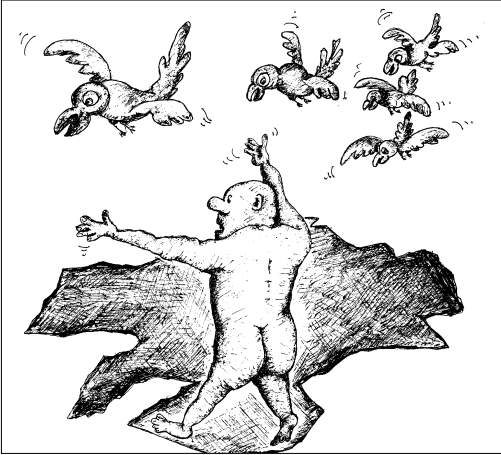
Фото автора.

У СПЕЦІАЛЬНІЙ КОНТРОЛЬНІЙ КОМІСІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Під гендлярську схему

Спеціальна контрольна комісія з питань приватизації на черговому засіданні розглянула питання про невиконання з боку ВАТ «Миколаївська малотоннажна верф» взятю на себе зобов'язання зі сплати за придбаний нею пакет акцій статутного фонду ДАКХ «Чорноморський суднобудівний завод» у розмірі 90,25 відсотка. Аналіз документів, наданих на розгляд, дав змогу комісії також виявити факти порушення процедури проведення конкурсу з продажу пакету акцій цього підприємства, яке має стратегічне значення для економіки та безпеки держави.

Як з'ясувалося, покупець сплатив лише половину суми, встановленої під час продажу акцій. Далі хід справи розвивався за до-

слідстві спеціального сценарію. А саме. За постановою якого-небудь громадянина Олександра Т. до Фонду державного майна та ВАТ «Миколаївська малотоннажна верф» Печерський місцевий суд Києва ухвалою від 3 грудня 2003 року визнав недейсними

результати конкурсу з продажу контрольного пакету акцій ДАКХ «Чорноморський суднобудівний завод». Цією самою ухвалою Фонду державного майна було заборонено проводити будь-які дії з пакетом акцій ДАКХ, а ВАТ «Миколаївська малотоннажна верф» — проводити розрахунки за вказаний пакет акцій і виконувати умови конкурсу, зафіксовані у договорі купівлі-продажу.

Під час розгляду справи комісія визначила, що привласнення державного майна відбувається за схемою, якою шляхом судового рішення чи в якійсь іншій спосіб виводять державне майно з-під контролю з боку держави, швидко продають і за виручені кошти здійснюють розрахунки з державою. Вочевидь, за такою само добре відпрацьованою гендлярською схемою зроблено спробу привласнити і ДАКХ «Чорноморський суднобудівний завод». Цим фактом зацікавилася СБУ, представник якої був присутній на засіданні комісії.

За результатами розгляду справи комісія ухвалила рішення. По-перше, запропонувати Генеральній прокуратурі вжити дійових заходів реагування стосовно оскарження ухвали Печерського райсуду від 3 грудня 2003 року, а також провести перевірку дотримання законодавства під час проведення конкурсу з продажу контрольного пакету акцій ДАКХ «Чорноморський суднобудівний завод». По-друге, Кабміну запропоновано підготувати проект законодавчого акта про впровадження процесу розв'язання спорів за позовами фізичних осіб з питань приватизації. Це особливо важливо, з огляду на необхідність запобігання впливу на приватизаційні процеси шляхом звернення до судів фізичних осіб, які, до того ж, не мають прямого зв'язку з приватизацією конкретних об'єктів. Тим паче, якщо це об'єкти стратегічного значення. На жаль, така практика і тенденція, зазначається у постанові комісії, набула в Україні масового характеру. По-третє, Фонду державного майна запропоновано у разі невиконання умов купівлі-продажу пакету акцій ДАКХ «Чорноморський суднобудівний завод», зокрема, у частині інвестиційних зобов'язань, негайно вжити заходів щодо розірвання договору купівлі-продажу та повернення 90,25 відсотка акцій ДАКХ у державну власність.

Виконання прийнятих рішень комісія взяла під особливий контроль.

Іван ДМИТРЕНКО.

У злагоді й любові

Марія Гордіївна та Павло Миколайович Краснопольські живуть у Шишаках, що на Полтавщині. Разом у злагоді і коханні вже 55 років. Виховали двоє дітей: син Олексій живе і працює в Києві, дочка Катерина вийшла заміж у Шишаках і живе поруч. Руслан, Мирослава, Оксана і Оля — улюблені онуки.

Марія і Павло разом училися у школі. Війна розкидала їх у різні боки. 16-річну Марію місцеві поліцаї відправили до Німеччини до міста Гаген-Вестфален. Там була тяжка праця на плавильних печах військового заводу. Лише 1944 року, коли завод було розбито радянською авіацією, її разом із земляками вдалося втекти з полону і добратися фронтовими дорогами до рідної домівки. Павло від сиротою, батьки померли від голодомору 1933-го. Закінчивши ФЗУ, поїхав на Донбас працювати зварником. У 1942 році пішов до армії. Від початку і до кінця війни пройшов запеклими боями від Сталінграда до Праги. Брав у полон командувача 6-ї Німецької армії фельдмарша-

ла Паулюса. День Перемоги зустрічав на підступах до столиці Чехословаччини. Далі була служба в Угорщині, Молдавії. 1947-го демобілізувався і поїхав працювати до Артемівська. Та не забув Павло своєї Марії, писав їй листи. На Новий 1947 рік приїхав у гості. Незабаром вони одружилися. Марія Гордіївна згадує перші роки сімейного життя: — Нічого не мали — ні нитки, ні стільця — все почали з нуля. Я працювала в колгоспі на різних роботах — дояркою, у ланці, чоловік — комбайнером, зварником. Було дуже важко, але жили дружно. Все, що маємо, назвали разом. Раніше була і корівка, і чимале господарство. Тепер

не ті часи, але маємо курей, качок, а охороняють нас два песики і котик. Я запитав у Павла Миколайовича — яка страва, приготована дружиною, найулюбленіша. У відповідь почув: «Так во-

на все готує добре і смачно». Марія Гордіївна лагідно обняла чоловіка і, посміхнувшись, додала: «А він у мене ніколи не вередує».

Михайло ГОЛЯК.
Фото автора.

Страшно, коли батько плаче

ПАМ'ЯТЬ

«Я бачив пекло...»

Т. Шевченко.

Рідні Капустинці (колись входили до складу Шрамківського, а нині до Яготинського району Київської області) я залишив 1939 року, коли призвали до армії. Після війни зустріла мене в селі убита горем і хворобою старенька мати та розвалена хата. Змушений був шукати притулок в інших краях. Та куди не кидала б доля, колоска дитинства не забувається. Щороку відвідую село, зустрічаюся з родичами, друзями, знайомими і незнайомими земляками...

На берегах Супою

А ще частіше бачуся з ними в думках та спогадах. ... Пам'ятаю, як вулицею пропливали, поважко похитуючись, круторогі сірі воли. Їхні хазіни — Свиріденки чи Довгі, Стояни чи Шевченки, поспішаючи в поле, покрикували цоб, цабе. Дуже кортіло і самому кудись їхати. Таке щастя інколи випадало. Батько брав у поле, де без багаття не обходилося. Горів сухий пірий, я з насолодою дивився на полум'я. У глибоку осінь та взимку, коли ночі розтягувалися майже вдвічі, жінки сідали за прядки, а чоловіки, попоравшись біля худоби, вкорочували вечірній час за розмовами. Для цих розмов сусіди доволі часто обирали нашу хату. Та восени 1929-го умовк гомін сусідів у нашій оселі. Хіба що дід Павло Штока приїде, траплялось, удень, сяде навприсядки на своєму постійному місці — під одвірками — і ділитися з батьком: — Як ти думаєш, Кузьмо, не загонять нас цього року в колгосп? Чув, що в Росії і корів зводять в один сарай. — Бог його знає, — відповідає батько.

Гарчання «балтійських тигрів»

Щорічно група вчених The Heritage Foundation і газета «The Wall Street Journal» роблять огляд «The Index of economic Freedom» — «Індекс економічної свободи».

Коли в минулому огляді естонська економіка «опинилася» на шостому місці за ступенем економічної свободи серед більш як півтораєста країн світу, багато хто сприйняв це як випадковість. «Мало що трапляється з малими країнами в перехідний період!..» Але і за результатами 2003 року Естонія залишилася на шостому місці, пропустивши вперед лише «південно-східних тигрів» — Гонконг із Сінгапуром, Нову Зеландію та Люксембург з Ірландією. І це вже не просто збіг...

Зміни макроекономічних показників не завжди відчужають «люди з вулиці». Але в Естонії, наприклад, водночас з публікаціями індексу еко-

номічної свободи підбито підсумки інфляції. Торік порівняно з 2002 роком індекс споживчих цін (інфляція) зріс лише на 1,3%. Це мінімальна цифра за всі 12 років незалежності. Ціни на продовольство знизилися на 0,6%, на промтовари зросли на 0,3%, а на послуги — на 4,3%. «Людина з вулиці» не відчуває, звичайно, зростання цін у межах відсотка, але вона добре відчуває, що ціни стабільні.

Сусідки Естонії за рік вирвалися вперед (Литва на 7 сходинок, Латвія — на 4), але не потрапили до групи із 16 країн «з найбільш вільною економікою». Литва посідає 22-гу позицію, Латвія поділяє з Ізраїлем 29-ту. Во-

Думську культуру очолив народний артист України Йосиф Кобзон. Державною Думою керує, як відомо, головний міліціонер Росії, один з лідерів пропрезидентської партії Борис Грызлов. Його заступники, як цього і вимагає регламент, — лідери фракцій КПРФ, ЛДПР, блоку «Родина». У нинішньому скликанні кожен десятій депутат — жінка, що є прогресом у порівнянні з попереднім парламентом, де було всього п'ять жінок. Як і раніше, в нижній

ни всі входять до групи з 55 країн, економіка яких «здебільшого вільна». Потім ідуть 72 країни, включаючи Україну (117 позиція) і Росію (114), економіка яких «здебільшого невільна». Замикають список 12 країн (включаючи Білорусь) з «репресованою економікою». Сюди входять і три середньоазіатські республіки колишнього СРСР, Венесуела, Іран, М'янма, Лаос, Зімбабве. Лівія і Північна Корея завершують список. Для Анголи, Демократичної Республіки Конго, Судану й Іраку індекс вирахувати не вдалося.

А найшвидше від усіх у Європі розвивається Словаччина, тож наступного року в списку лідерів можливі зміни. Але Гонконг навряд чи поступиться першим місцем, яке він тримає вже 10 років.

Володимир СТРОЙ.

палаті парламенту велика кількість високо освічених депутатів, колишніх міністрів і високопоставлених чиновників, бізнесменів та артистів. У Думі багато однофамільців. Лише Іванових — шестеро, по чотири — Васильєвих і Савельєвих, є два Сергія Попова. Не обійшлося без родичів. Батько Жириновський і його син Ігор Лебедєв, тут же, у ЛДПР, батько і син Мусатові. Порівняно з першим скликанням нинішня Дума значно подорожчала, у ній трудяться 179 депутатів віком від 50 до 60 років. Кожен дев'ятий з них переступив шістдесятилітній

ФОТОФАКТ

Зима. Багато де потерпають від снігових заметів та ожеледиць. А в сонячному бразильському Ріо-де-Жанейро перевищило 30 градусів за Цельсієм, і на славнетному пляжі Копакабана пірнають у теплі хвилі засмагли люди.

Photo ATL

рубіж. Російські експерти, незважаючи на те, що в будинку Держдуми встановилася одномудність, а опозиції приділяється роль статистів, пророкують, що вже в найближчій тиждень почнеться внутрішня, підковирна боротьба всередині конституційної фракції «Єдина Росія». Адже більшість депутатів прийшли у велику політику займатися не законотворчістю, а лобіюванням інтересів всеросійських та регіональних олігархів. Єдине, що їх об'єднує, — це любов до президента Путіна.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

ПРОМИСЛОВИЙ ОГЛЯД

Це ми можемо!

Промислове виробництво в Україні торік зросло на 15,8 відсотка. Безперечно, до такої міри високий результат вітчизняної економіки потребує предметнішого коментаря, по якому ми звернулися до радника Голови Нацбанку Валерія ЛИТВИЦЬКОГО.

— Валерію Олексійовичу, якщо не помиляюся, до минулого року рекордним для промисловості був 2001-й. Тоді темпи промислового виробництва сягнули 14,2 відсотка...

— Скажу більше: торік промисловість досягла найкращого результату, принаймні за останніх 35 років, що вирішальним чином вплинуло на прикінцеві суспільні доходи країни. Власне, я передбачав це ще в листопаді, коли стало зрозуміло, що промисловість майже безболісно пройшла анемічний період свого розвитку. Кажу майже, бо падіння виробництва через сезонний чинник у листопаді проти жовтня становило 7,7 відсотка — більш як торік, зате менше ніж у тріумфальному 2001-му, про який ви згадали. Стабілізація динаміки промислового виробництва в листопаді відбулася закономірно, оскільки в жовтні всі галузі економіки демонстрували позитивну динаміку, а ті, що орієнтовані на експорт, у 3—4 рази перевищували минулорічні темпи. Нагадаю, в жовтні машинобудування дало 34,2 відсотка приросту проти 15,5 відсотка у промисловості загалом, харчова і легка промисловість перевищили минулорічний темп у 3-4 рази, випереджали середньопромисловий темп деревообробна і паперова галузі... Нема чого критися, уряд таки серйозно недооцінив перспективні можливості розвитку промисловості та рушійну силу інвестиційних ін'єкцій попередніх років. На відміну від 2002-го всі підгалузі промисловості засвідчили позитивну динаміку.

— Можна уявити, який масштаб недооцінки можливостей економічного розвитку, адже на початку минулого року уряд прогнозував семивідсотковий випуск промислової продукції. А які зміни сталися в самій структурі промислової продукції?

— Про машинобудування я вже сказав. Воно стало лідером за темпами зростання (35,8 відсотка проти 15,8 у промисловості). Динаміка цієї галузі втричі перевищила минулорічну (11,3 відсотка). Це надзвичайно тішить, оскільки вказує на те, що економіка країни, нехай і не так швидко, як того хочеться, позбувається іміджу сировинної та напівфабрикатної. Звичайно, це лише початок перемін. Орієнтовані на експорт «напівфабрикатні» галузі, як, скажімо, металургія та хімічна промисловість, ще відіграють у структурі промисловості домінуючу роль: вони збільшили свою питому вагу за підсумками року відповідно на 1,6 та 0,3 відсотка.

На жаль, погіршилася структура обробної промисловості. Харчова і легка, які більш орієнтовані на потреби населення, скоротили свій внесок у загальноіндустріальний випуск відповідно на 0,6 та 0,2 відсотка.

— Що нас може очікувати цього року з огляду на цінову ситуацію?

— Минулорічні темпи зростання у навряд чи буде перевершено. Для збереження високої динаміки промисловості є достатньо висока вихідна, проте база, з якою порівнюватимемо результати року, самі розумієте, просто безпрецедентна. Але дорогу подужає той, хто йде вперед. Двозначного темпу зростання можна досягти за умови збереження, а то й поліпшення зовнішнього попиту. Треба наростити і споживчий попит. Для цього маємо непогані резерви — введення нового мінімального розміру зарплати, повернення до міжпосадових співвідношень в оплаті праці і зменшення податку на доходи фізичних осіб. Можна розраховувати і на те, що минулорічна інвестиційна хвиля допоможе подолати традиційну зимову рецесію. Поточна цінова ситуація — складна, але обнадійлива. Передусім тому, що торік зменшився розрив між зростанням цін виробників та роздрібними цінами. Нагадаю: 2002-го оптові ціни зросли на 5,7 відсотка, а роздрібні зменшилися на 0,6. Минулоріч оптові ціни зросли на 11,1 відсотка, а роздрібні — на 8,2. Тож зміна роздрібних цін торік уже не обмежувала рух оптових, як у 2002-му. Тому оптові ціни зросли удвічі швидше. Але не забувайте: водночас прискорилося й динаміка промислового виробництва! Цього року потенціал відкладеної інфляції зменшився. Уповільнене зростання цін може дещо загальмувати темпи випуску промислової продукції. Але це краще за можливий «перегрів» в індустріальному секторі, який закінчується спадом та дефляцією. Отже, двозначна цифра зростання промисловості (10—12 відсотків) бажана. Вона дає можливість відновити у 2005-му рівень промислового виробництва 1990 року.

— Як збиратися підтримувати динаміку індустріального зростання Національний банк?

— Він спиратиметься у своїй діяльності на вивірені пріоритети. По-перше, на стабільний курс гривні, що надійно захищатиме гроші від інфляції та ефективно сприятиме експорту продукції. По-друге, на раціональне забезпечення грошової пропозиції для задоволення зростаючого попиту промисловості. Але тільки не за рахунок накопичення кредитних ризиків. Хоч нагадати, що торік кредитна активність з боку банківської системи була найвищою за всі роки економічного зростання — 63 відсотки, а приріст грошової пропозиції (46,2 відсотка) став рекордним з часу запровадження гривні. Така кредитна експансія вкупі з власними ресурсами підприємств сприяла досягненню рекордних результатів індустрії за підсумками року. Якесь охолодження кредитної активності, звичайно, допустимо. Але тільки якесь. Буде попит на гроші, то Нацбанк його задовольнить. Але лише здоровими грошми. Тому зниження інфляційного податку до 4—5 відсотків залишається головним пріоритетом.

Сергій ВЛАД.

У НОМЕР

Тепер судна у безпеці

В Одеському морському порту почав діяти новий радіолокаційний комплекс служби регулювання руху суден. Найсучасніше устаткування вартістю більш як мільйон доларів здатне не тільки забезпечити безаварійне проведення суден на підходах до порту та в його акваторії, а й стежити за судноплавством у всій північно-західній частині Чорного моря — від Херсона до Усть-Дунайська.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Ціна тепла кидає в жар

Міська влада сповістила херсонців про подорожчання тепла й гарячої води. Тарифи підвищено не просто занадньо, без обговорення депутатами, а ще й «заднім числом» — з 1 грудня 2003 року.

Тепер за опалення в будинках з лічильниками херсонці платитимуть 69 грн. 41 коп. за одну гікалорію замість 59 грн. 58 коп., а без лічильників — 1,9 грн. за квадратний метр замість 1,6 грн. Підігрів води на одного споживача коштуватиме 13 грн. 30 коп. на місяць. За приблизними підрахунками, сім'я з чотирьох осіб у трикімнатній квартирі за тепло і гарячу воду платитиме приблизно 200 гривень.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

Поглянь на світ із мильної бульбашки

ФОТОРЕПОРТАЖ

Чи доводилося вам бути всередині мильної бульбашки? Мені — так! І у Водно-інформаційному центрі, що працює у центрі Києва, кореспондентом у такій оболонці, скажу я вам, нікого не здивуєш. Адже подібних цікавинок тут не бракує.

Розташований центр у тридцятиметровій водонапірній башті, побудованій 1876 року. Наприкінці XIX—на початку XX століття вона разом із двома своїми «сестрами» (1872 та 1977 років «народження») щодня забезпечувала центральну частину міста та Поділ 270 тисячами відер води. Середульшу «сестрицю» використовували за призначенням до 1939 року. Колишній обслуговуючий персонал жив на другому поверсі споруди аж до 1962-го. Нині башту відреставровано, а в її підземеллі — в тогочасному резервуарі чистої води — й розміщено експозицію.

Задираєш голову й бачиш водоканалізаційну систему міста — з-поміж труб звисають корені дерев. Далі показано в розрізі артезіанську свердловину, в якій булькотить водичка юрсько-сінаманського періоду. Поряд — дерев'яний колодязь. У давні часи це була ознака заможного господаря.

Експозицію нерационального використання води — зламані бачки унітазів та протікаючі крани — завершує прозора труба, в яку у прямому й переносному значенні вилітають наші з вами грошики.

Найунікальнішим експонатом експозиції екскурсовод Ольга Островська називає велетенський унітаз, що дорослому чоловікові — вище пояса.

Є можливість побувати в міському колекторі та познайомитися з його мешканцями — величезними пацюками. Звісно, це тільки опудала, а сам колектор — недіючий фрагмент 2400-кілометрового київського колекторного підземелля.

Є тут і гейзери, водоспади, грім та дощ — антураж макета кримської печери.

Та чи не найбільше відвідувачам подобається ігровий майданчик. Саме тут кожний бажачий може потрапити всередину мильної бульбашки. Або пустити бульбашку, як у дитинстві, — тільки дуже велику. Скажімо, одна з моїх була не менш як півметра в діаметрі! За спостереженням екскурсоводів, особливістю цього майданчика є те, що чим старший відвідувач, тим більше йому тут подобається.

Візитка центру — веселий персонаж Краплинка. Навіть одну з екскурсоводів звати Марина... Крапля! Та й усі ми, зрештою, можемо так називатися, адже відомо, що людське тіло на 70 відсотків складається саме з води. І прожити без неї, на відміну від їжі, ми можемо не більше трьох-п'яти днів.

Сергій ХОМІНСЬКИЙ.
Фото Михайла ГОЛЯКА.

Генеральний директор Анатолій БУГАЄЦЬ:

«Навіть за нинішніх труднощів ми можемо сміливо називати себе зразковим заводом, з яким рахується увесь світ»

ВАТ «ТУРБОАТОМ» 70 РОКІВ

(Початок на 1-й стор.).

Першу парову турбіну потужністю 50 МВт було випущено в 1935 році. Пізніше прийняли ще одне важливе державне рішення, пов'язане з Харківським турбінним заводом, — доручити йому розвиток атомного турбобудування. Отже, він став головним заводом з виробництва турбін для атомних електростанцій, незважаючи на те, що за будівництво найсучаснішого і найперспективнішого тоді підприємства на своїй території з усієї сили боровся Ленінград, столиця радянського енергетичного машинобудування. Впливовий перший секретар Ленінградського обкому партії, член Політбюро, секретар ЦК КПРС Г. Романов категорично був проти Харкова і наполягав тільки на будівництві такого заводу в місті на Неві. Але переміг усе-таки Харків. Практично всі атомні електростанції і Радянського Союзу, і ті, що будувалися нашою країною за кордоном, комплектувалися харківськими турбінами і ленінградськими генераторами.

— **Партійні бонзи «воювали» за створення надприбуткового виробництва на підвладній території?**

— Річ не лише в цьому. Це був престиж. Тоді атомну енергетику вважали одним із найпрогресивніших напрямів у науці та промисловості. Не треба забувати й те, що це був тільки початок атомного століття. Перші атомні електростанції, перший криголам тощо. Тому, звичайно, велася боротьба. Але перемога дісталася нам. І на сьогодні наші турбіни працюють у 35 країнах світу. Деякі АЕС, оснащені нашим устаткуванням, входять до десятки кращих атомних електростанцій світу. Напевно, у цьому зв'язку слід

згадати і те, що ми досягли у своїй справі видатних результатів. Наприклад, Ігналінська АЕС обладнано турбінами потужністю про 750 МВт, а її блоки мають потужність півтора мільйона МВт, що саме по собі вже є світовим досягненням.

— **Напевно, у ті роки з вами «носилися» як з героями, творцями нової ери?**

— Бачте, на початку 60-х років я з'явився на заводі як молодий фахівець і не можу сказати, що почував себе якимось героєм дня. Та й наврод чи особливо хтось панькався і з моїми старшими колегами. Працювали, як усі, — багато і напружено. Але пам'ятаю, що було чітко планування, ясна перспектива, чого нам сьогодні вкрай не вистає і чого наші державники мали б сьогодні прагнути. Ми тоді знали наперед, на 5—10 років, що будуватиметься, які блоки освоюватимемо, які нові турбіни проєктуватимемо. І хоч би що там казали тепер про ті часи, але організація праці була на найвищому рівні. Не віддати цього належне — грішити проти істини.

У 80-му році, 3 січня, як-то кажуть, просто на новий рік, вийшла спеціальна постанова ЦК і Ради Міністрів про реконструкцію Харківського турбінного заводу під атомне турбобудування. І одразу закипіла робота, в короткий час виросли величезні корпуси. Було замовлено в усьому світі найсучасніше, унікальне устаткування. Що значною мірою допомогло нам не втратити ринки збуту, зберегти конкурентоспроможність на початку 90-х, коли опинилися у «вільному плаванні». Наголошую, вижили тільки тому, що завод мав добрі потужності, обладнання, котре й сьогодні відповідає світовим стандартам. Але все це було закладено в ті роки.

Із досьє «Голосу України».

Анатолій Олександрович Бугаєць — Герой України. Трудову біографію розпочав електрозварником. На Харківський турбінний завод прийшов у 1962 році. Заводська прохідна стала не тільки рідною на все життя, а й вивела в люди, в кращі менеджери світового масштабу. З 1986 року — генеральний директор. А. Бугаєць не дозволив заводі зупинитися ні на день навіть за найскладніших часів розладу і хитань. Підприємство завжди працювало в п'ятиденному робочому режимі. Персонал — 5300 працівників. У грудні минулого року став дідом. Онука назвали Анатолієм, на його честь.

— **Як удалося «завоювати» три з половиною десятиа країн? Доводилося старанно працювати ліктями?**

— Переважно — головами. Адже ми вперше виходили на світовий енергетичний ринок. Перші поставки були до Швеції та Норвегії. Потім з'явилися великі замовлення із Аргентини, Греції, Ісландії. За порівняно короткий час ми постачали обладнання до 35 країн світу. Але для цього було створено спеціальні зовнішньоторговельні фірми, котрі просуvalи наші товари на закордонні ринки. Чого й досі в незалежній Україні немає.

Чим брали? Високою якістю, техніко-економічними показниками, спільномірними цінами, котрі в комплексі залишали конкурентам небагато шансів. Але якщо ми сьогодні хочемо повернути собі колиш-

ні позиції, виходити і впливати на інші країни, то треба, напевно, показати, що ми можемо. В Аргентині, приміром, 40 відсотків електроенергії виробляють за допомогою 14 харківських турбін та інших гідроагрегатів, що їх постачили туди більш як 30 років тому. Вони й дотепер кращі на латиноамериканському континенті. Кожній турбіні там дали ласкаве жіноче ім'я, така була повага до цього в місцевого населення. А коли турбіни везли країною, то їх супроводжували колони людей. Хіба про кращий імідж для України можна мріяти? Ми вперше два роки тому постачали устаткування до США. Невже це було колись мислимо? Ось це і є, на мій погляд, ефективна політика, що дає країні в сотні разів більше дивідендів, ніж найпалкіші промови.

Фото автора.

— **Турбобудування сьогодні — галузь високорентабельна? Ми можемо про неї, як і раніше, казати як про курку, що несе для країни золоті яйця?**

— Безперечно. Навіть за нинішніх нелегих умов наше підприємство вельми рентабельне. У минулі часи, звісно, прибуток був більший. Але й тепер, коли розпався єдиний економічний простір, Україна як держава залишилася з хорошими виробничими потужностями практично в усіх галузях. А надто — в галузі енергетичного машинобудування. В нас немає виробництва реакторів для атомних електростанцій або казанів для теплових електростанцій. Але ми можемо виготовляти турбіни, генератори, трансформатори тощо. Галузь збереглася цілісно і могла б вирішувати важливі питання енергетики й України, й виходити на енергетичні ринки інших країн, якби вона була справді під державною опікою. Адже боротьба на енергетичному ринку загострилася. Кожен контракт, навіть невеликий, здобувається дуже тяжкою працею.

— **Ви кажете про державну підтримку, а ваші опоненти тільки про те, що підприємство необхідно якнайшвидше приватизувати, мовляв, тільки тоді воно зможе успішно працювати.**

— Що бувало після приватизації стратегічних підприємств, гадаю, сьогодні знають уже всі. Достатньо лише проїхати Московським проспектом Харкова — «мертві з косами і тиша». Сьогодні «доброзичливці» у будь-який спосіб жадають «нейтралізувати» успішне підприємство. Зрозуміло, ми ведемо відчайдушну боротьбу за живучість корабля під назвою «Турбоатом». Боротьба ця вийшла далеко за межі заводу. Справа дійшла до того, що в ситуацію змушений був утрутитися глава держави, наказавши зберегти в державній власності

не менш як 75 відсотків акцій нашого АТ.

Вартість підприємства перетворено на мізер. Цілісний майновий комплекс «Турбоатом» оцінено лише в 105 мільйонів гривень. Та такий завод мільярди доларів коштує! А йому призначили ціну за вартістю двох пристойних верстатів. У нас дуже часто бувають солідні закордонні делегації, представники великих енергомашинобудівних фірм з усього світу. Очі в усіх горять: який завод, які корпуси, верстати, устаткування! Навіть за нинішніх труднощів ми можемо сміливо називати себе зразковим заводом. А нас хочуть пустити по миру за копійки.

Сьогодні чверть акцій підприємства вже розпродано на правах пільгової приватизації. Але апетити в тих, хто давно вже накинув оком на це унікальне надбання країни, постійно зростають, думка лише про одне: як заволодіти рештою пакета, розпродати, розтягти по власних кишенях. До того ж звичай цього прагнуть люди, далекі від того, аби щось розвивати і творити.

Мені здається, що це непорядок. Такими стратегічними підприємствами розкидатися, розпродавати їх абикому в жодному разі не можна. Хоч би що там казали, але весь світ знає: є така українська енергетична фірма, котра на рівних веде боротьбу за ринки збуту з найбільш індустріально розвиненими державами світу. Але директорові левову частку робочого часу доводиться витрачати не на те, як організувати виробництво, одержати нові контракти, зміцнити фінансовий стан підприємства, а на те, щоб завод, просто кажучи, не вкрали.

Микола КОСИЙ.

Харків.

На знімку: продукція, майже готова до відправки.

ПЛАТНЕ ЗДОРОВ'Я У СФЕРІ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ

Діагноз, несумісний із життям

ІСТОРІЯ ХВОРОБИ

Фото Анастасії СІРОТІКІНОЇ.

Минулого тижня в Одеській обласній лікарні сталася трагедія — померли двоє трирічних діток: хлопчик і дівчинка. Не від тяжких невиліковних хвороб, як це, на жаль, ще нерідко буває, а внаслідок... побоїв, завданих їм дорослими. На-

віть лікарям і медсестрам, які щодня стикаються з людськими недугами і стражданнями, стало моторошно, коли вони побачили отих малюків. Привезли їх до лікарні майже одночасно, з різницею у кілька годин. Данилка — з вулиці Чорноморського козацтва в Одесі, а Христинку — з неблизького Красноокнянського району.

— Обоє діток до нас доставили у вкрай тяжкому стані, — каже головний лікар медичної установи Олександр Лиман. — І в обох випадках зафіксовано жорстоке ставлення до малюків з боку дорослих...

Лікарі констатували у хлопчика тяжку черепно-мозкову травму, переломи плечей і носа, вибиті зуби. Дитина була, очевидно, настільки переохолоджена, що температура її тіла опустила-

ся до 34 градусів. Не в кращому стані перебувала й дівчинка — теж тяжка черепно-мозкова травма, багато переломів кісток, синців від ударів... Медики доклали для врятування дітей усіх зусиль, однак побої були несумісні із життям...

Одразу ж після діагнозу лікарів про факти знущання над дітьми стало відомо в правоохоронних органах. Перевіркою на місці з'ясовано, що Данилко постраждав від так званої няньки — 42-річної жінки, яку 19-річна мати хлопчика найняла

його «доглядати». І хоча «нянька» заперечувала свою причетність до побиття дитини, твердила, що то був нещасний випадок, однак правоохоронці виявили навіть металеві предмети, якими жінка систематично, протягом кількох місяців «виховувала» малюка.

...За свідченням деяких джерел, в Одеській області насильницькою смертю щороку гине близько 200 дітей. Нерідко — через жорстокість дорослих, зокрема батьків.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

Р. S. Розпочато розслідування справи, пов'язаної зі смертю дитини в Красноармійську, де 22-річний батько забив восьмимісячного сина до смерті. Як з'ясувалося, п'яного голову сім'ї дуже дратував дитячий плач. Замовкнути дитину змусили численні удари, розриви селезінки і печінки. Медики «швидкої допомоги», які приїхали за викликом, констатували смерть дитини від крововтрати, обумовленої тупою травмою черевної порожнини. Нагадаю, що тиждень тому в Краматорську від знущань бабусі, якій теж не подобався дитячий крик, загинуло ще одне немовля.

Ліна КУЦЬ.

Чужі на святі нашого шлунка

ПРОБЛЕМА

Продукти біотехнологій у потенціалі можуть поліпшити наше життя, зробивши його ситішим і дешевшим. Але при цьому погіршиться якість життя, тобто здоров'я. Європа вже давно протестує проти використання генетично модифікованих продуктів. В останні роки у світі зросла кількість людей, котрі страждають на імунodefіцит і всілякі алергії. Серед причин, які провокують ці захворювання, лікарі називають безконтрольне призначення лікарських препаратів і моду на всілякі харчові добавки.

В Україні сьогодні не прийнято закони про біологічну безпеку, контроль над роботами галузі біотехнологій, статус продуктів харчування, виготовлених із генетично змінених рослин і тварин. Про це йшлося під час прес-конференції, присвяченої темі безпеки споживання модифіко-

ваних продуктів. Зазначалося, що в нашій торговельній мережі, приміром, немає жодного сорту ковбаси, до якої не додавалися б білки сої. Цей продукт переважно надходить до нас із-за кордону і є генетично модифікованим. На вітчизняному ринку покупцеві вже пропонують «біотехнологічну» картоплю, котра зовні нічим не відрізняється від звичайної.

За словами завідувачки відділення імунології Інституту фізіатрії і пульмонології АМН України Катерини Чернушенко, наша імунна система чітко розрізняє «своє» і «чуже». **От генетично модифіковані продукти є чужими, так би мовити, на святі нашого шлунка. А якщо ці продукти ми їмо постійно (найчастіше про це навіть не здогадуємось), то наш імунітет поступово слабшає, а згодом не виключені й серйозні пато-**

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

логії у вигляді алергій і дисбактеріозів кишечника.

Все-таки є надія, що наше здоров'я і безпека будуть захищені хоча б на законодавчому рівні. Сьогодні допрацьовується законопроект «Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуваннях і практичному викорис-

танні генетично модифікованих продуктів». Україна підписала Картахенський протокол — юридичний документ, який регулює міжнародні перевезення живих модифікованих організмів (насіння, риби тощо). Він діє з вересня минулого року.

Оксана ТРАЩАН.

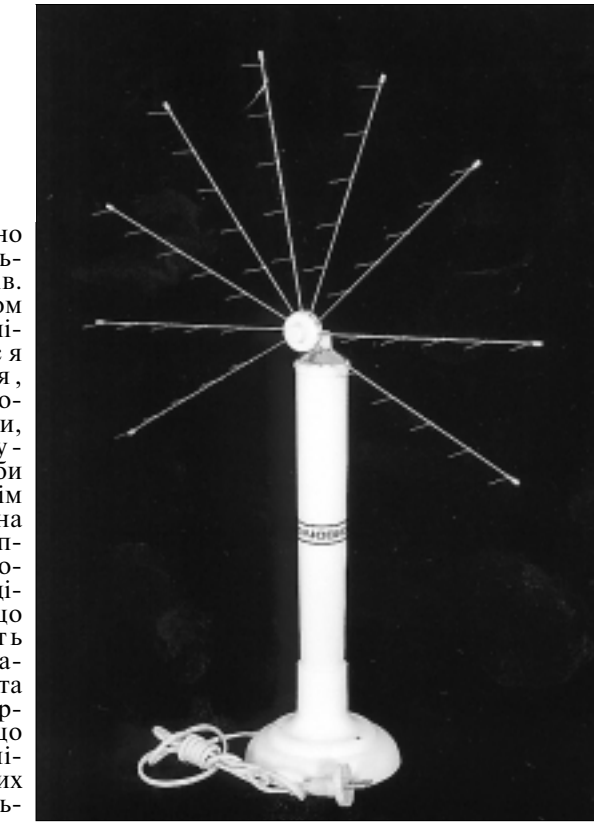
ТЕРМОМЕТР

штучного кровообігу хірурги роблять операції на відкритому серці.

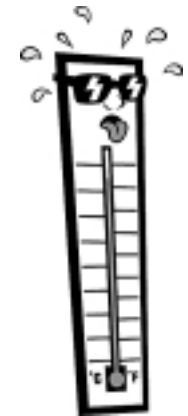
Досі шунтування судин серця, встановлення штучних клапанів, операції при запальних інфекційних процесах робили лише в Києві та у великих обласних центрах — Харкові, Донецьку, Дніпропетровську, Одесі. Тепер черкашани, яким необхідно «підладнати мотор», можуть це робити вдома, набагато дешевше.

Кошти на сучасне обладнання нового відділення надійшли з Міністерства охорони здоров'я, частково — з облдержадміністрації та з бюджету самої лікарні.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Ольга ВІТЕР.

У Новомосковську відкрили перший на Дніпропетровщині реабілітаційно-оздоровчий центр для дітей-інвалідів, які страждають від захворювань опорно-рухового апарату. А виник центр — постійно діючий профілактичній-санаторій — тому, що в місті задумали повертати дітям приміщення колишніх, але нині не існуючих дитячих садків. Голова облдержадміністрації Володимир Яцуба назвав це корисним і важливим починанням. Тим більше, що приміщення повертаються дітям, які потребують особливої уваги.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Нове хірургічне відділення відкрито в черкаській обласній лікарні. У ньому за допомогою апарата

Черкаська область.

Люстра Чижевського: не світить, але лікує

ДОПОМОЖИ СОБІ САМ

Наше здоров'я багато в чому залежить від нашого способу життя, від того, що ми їмо і п'ємо, чим дихаємо. З'ясуємося, ми можемо контролювати не тільки раціон харчування, а й повітря.

У 60—70-ті роки минулого сторіччя вчені розробили теорію загальної патології. Суть її полягає в тому, що всі хвороби мають різні причини, але на клітинному рівні вони протікають практично однаково. Будь-яка недуга, згідно з цією науковою концепцією, розпочинається із втрати негативного заряду в ослаблених клітинах. Інакше кажучи, стан здоров'я людини залежить від величини негативного електричного заряду на мембранах клітин. Поки заряд великий, клітина і весь організм молоді. Як тільки він опускається нижче допустимої межі, мембрана (своєрідний щит проти недуг) уже не може виконувати своєї захисної функції.

Як же продовжити молодість і зберегти здоров'я? Відповідь на це запитання підказала вченим природа.

Відомо, що більшість довгожителів — горці, а найкраще відновлюються сили на морських курортах. Річ у тім, що повітря цих районів насичене негативно зарядженими іонами (аероіонами). Вони й підтримують необхідний рівень негативного електрзаряду на клітинних мембранах.

— Цілющий вплив аероіонів на людину відкрив ще в 30-х роках ХХ сторіччя російський вчений — професор Олександр Чижевський. Він створив універсальний прилад (відомий як електрофлювіальна люстра Чижевського) для лікування та профілактики електрикою великої кількості захворювань, — розповідає директор київського магазину «Товари для здоров'я» Іван Гаращенко. — Сьогодні лікарі констатують, що застосування люстри Чижевського завдяки виробленню нею аероіонам сприяє підвищенню імунітету організму, робить кістки і тканини міцнішими. Під час відвідань аероіонів «розправляються» легені, через деякий час хворі на бронхіальну ас-

тму фактично позбавляються нападів. Під впливом люстри виліковується пневмонія, швидко загоюються рани, розсмоктуються тромби тощо. Крім того, вона сприяє поліпшенню самопочуття в дітей, що страждають на респіраторну та шкірну алергію. Якщо повітря іонізоване, у них нормалізується склад крові, підвищується апетит, поліпшується сон, знижується рівень дратівливості.

Науковці звернули увагу, що люди, які довго перебувають у приміщенні, оснащеному кондиціонером, часто і тяжко хворіють. З'ясувалося, що фільтри цих приладів не пропускають природних аероіонів. Небезпечні для нашого

ОГОЛОШЕННЯ

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) постановою від 26.11.03 у справі № 19/88 визнав банкрутом Відкрите акціонерне товариство «Шовкова нитка» (69034, м. Запоріжжя, вул. Цимлянська, 29а, код ЄДРПОУ 00306816, п/р 2600330011544 в ЗОФ АКБ «Укрсоцбанк» м. Запоріжжя, МФО 313010).
Ліквідатором призначено Войтановича О. (ліцензія АА № 419243 від 29.10.02; м. Запоріжжя, вул. Жукова, буд. 14, кв. 168, 8(067) 6146862).

Постановою господарського суду Донецької області від 16.12.2003 р. № 33/135 Б (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) приватне підприємство «Паккард-Сервіс» (85102, м. Костянтинівка, вул. Калініна, 1, код за ЄДРПОУ 31754111) визнано банкрутом і відкрита ліквідаційна процедура строком на 6 місяців до 16.06.2004 р.
Ліквідатором призначено Мосіну Наталію Іванівну, ліцензія № 047530, 83074, м. Донецьк, вул. Северо-Кримська, 2/19, тел. (0622) 21-82-14, 8-050-953-12-14.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) порушив справу № 43/176 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Бона» (м. Київ, пр-т Героїв Сталінграду, 63-а, кв. 29, код 23716801, р/р 2600554135 в АПБ «Аваль», МФО 300335). Розпорядник майна Дяченко Сергій Вікторович (ліцензія № 047796 від 15.10.2001 р.), тел/факс (044)—236-11-17. Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня здійснення даної публікації.

Ліквідаційна комісія ВАТ «Апостоловський завод металоконструкцій» код ЄДРПОУ 00860263, розташований за адресою: Дніпропетровська обл., Криворізький р-н, пгт. Апостолово, вул. Лісна, 1, об'являє про продаж на відкритих торгах цілісного майнового комплексу заводу металоконструкцій. **Стартова ціна продажу 35000 грн.**
Заяви приймаються протягом місяця з дня публікації по тел. 8 (0562) 36-79-22.

Господарський суд Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) по справі № 14/49 від 28.10.2003 року колективне підприємство «Казанківський сирзавод» (56000, смт. Казанка, Миколаївської області, вул. Миру, 189, р/р 26004330207 у Казанківському відділенні Ощадбанку № 3307, МФО 386100, код ЄДРПОУ 00446530), визнане банкрутом і відкрита ліквідаційна процедура.
Ліквідатором банкрута призначено Ратинську Сталіну Вікторівну (ліцензія № 250053 від 19.11.2001 р.), адреса: 54001, м. Миколаїв, вул. Садова, 1-а, тел. 8 (0512) 35-51-26.

Господарський суд Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) постановою від 21.11.03 р. № 10/32 визнав колективне сільськогосподарське підприємство ім. Ватутіна, код 03756773 (с. Новоолександрівка Кіровоградського району Кіровоградської області) і розпочав ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Воловик М. В. (ліцензія Мінекономіки АА № 419220, 25002, Україна, м. Кіровоград, а/с 61, тел. факс (0522) 55-27-91).

Закрите акціонерне товариство «База Теплодар»
код ЄДРПОУ 30494996, місцезнаходження: 02093, м. Київ, вул. Бориспільська, 11, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення за телефоном (044) 531-37-01.

Господарський суд Вінницької області, 21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7, постановою по справі № 5/379-03 від 26.08.2003 року визнав банкрутом Сільськогосподарський виробничий кооператив «Батьківщина» (22511, Вінницька область, Липовецький район, с. Стара Прилука, код ЄДРПОУ 03731460) та відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ніколайчука Василя Федоровича, ліцензія номер 249542 від 12.11.2001 року (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 24, кім. 21, тел. (0432) 35-57-95).
Заяви кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Приватне підприємство «Центр нерухомості»
код за ЄДРПОУ 30696431, м. Краматорськ, заявляє про свою ліквідацію. Адреса ліквідаційної комісії: вул. Соціалістична, б. 45а, офіс 207, м. Краматорськ Донецької обл., 84300.
Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення.

Ліквідаційна комісія.

Приватне підприємство «Нера»
ідентифікаційний код 31485558, повідомляє про свою ліквідацію. Адр.: 02002, Київ-02, вул. Луначарського, буд. 24-Г, кв. 85.

Ухвалою господарського суду Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) від 28.10.2003 року порушено справу № 6/302-4/233 про банкрутство колективного підприємства «Старосамбірський меблевий комбінат» (код ЄДРПОУ 00274890, Львівська область, м. Старий Самбір, вул. Листопадава, 24).
Поточний рахунок 26003000626 в Старосамбірському відділенні Самбірської філії АТ «Кредит Банк Україна», МФО 325332.
Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Ковалю Віталію Валерійовича (79034, м. Львів, вул. Листопада, дім 11, кв. 25), тел. 96-50-83, ліцензія АА № 485230 від 17.03.2003 року).
Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюндвальська, 11) порушив справу № Б-11/157 про банкрутство Дочірнього підприємства «Фірма «АВЕРС», ВАТ «Оріана» (юридична адреса: 77300, Івано-Франківська обл., м. Калуш, вул. Промислова, код по ЄДРПОУ — 20559821), введено ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором майна боржника призначено арбітражного керуючого Павликівського Б. М. (ліцензія АА № 250175 від 10.12.2001 р., адреса: 76007, м. Івано-Франківськ, вул. Української дивізії, 4/2, т. (03422) 7-05-85).
Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від дня опублікування оголошення.

Господарським судом Вінницької області (21036, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушено справу № 10/263-03, про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Вінницький комбінат хлібопродуктів № 1» (24500, м. Вінниця, вул. Ватутіна, 9, Код ЄДРПОУ 00953237, р/р 26003200029001 в АК АПБ «Україна» м. Вінниця).
Розпорядником майна призначено Глебова Василя Федоровича (ліцензія АА № 630087 від 10.12.03 р., м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 23, тел. 32-75-22).
Заяви кредиторів до боржника приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Господарським судом Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв Великої Вітчизняної війни, 3а) ухвалою від 11.12.2003 р. порушено справу № 11/1546 про банкрутство приватного сільськогосподарського підприємства «Заріччя» (поштова адреса: 92211, Луганська область, Білокуракинський район, с. Лозно-Олександрівка, банківські реквізити: код 30790960, поточний рахунок 26007301181 у Білокуракинському відділенні ощадбанку № 3316 Луганської області, МФО 364100).
Розпорядником майна призначено Чугунову Віру Олексіївну, ліцензія АА № 487830 від 22.05.2003 р., яка мешкає за адресою: 91000, м. Луганськ, вул. Лутугінська, буд. 123, кв. 6.
Заяви кредиторів та можливих санаторів направляти до Господарського суду боржнику та розпоряднику майна протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Від ведучої

На цій сторінці ми з надією дивимось у майбутнє. Про «Віру, яка має бути блондинкою» і «Вітамін для душі», тобто вічну і незбагненну Любов, ми вже розповідали тобі, шановний читачу. «Надія» — під такою умовною назвою сьогодні виходить «Далі буде» — останній штрих цієї трилогії. Погодьтеся, є сенс у тому, що безвихідних ситуацій не буває, а бувають ситуації, вихід з яких не подобається. Тримайтеся за руку пані Надію, героєм наших публікацій набагато легше шукати вихід із різних життєвих лабіринтів.

Ірина БУЛАНЕНКО.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО

А ЯК У НИХ?

Успішні труси

Напередодні китайського Нового року, що настає завтра, мешканці Азії масово скуповували труси із зображенням мавп. Вважають, що ці тварини приносять удачу і підвищують сексуальну силу. Такі сувеніри дарують жінки своїм чоловікам і чоловіки — дружинам, щоб рік був успішний і приніс щастя у фінансовому та сексуальному житті. Ці «шасливі» труси продають тисячами! До того ж серед покупців, за словами продавщиці крамниці спідньої білизни в Сінгапурі, була навіть власниця борделю, котра шукала «корпоративні подарунки» для своїх дівчаток, повідомляє «Кореспондент».

ПРЕМ'ЄРА

Російсько-японська вона

На сцені Національної опери України японська балетна трупа «Балет шамбр вест» представила українському глядачеві спектакль «Татьяна» за мотивами пушкінського «Євгенія Онегіна» на музику П. І. Чайковського. «Шамбр вест» існує чотирнадцять років, займається новим трактуванням класичних балетів і випускає оригінальні в постановці художнього керівника Хіроакі Імамури і керівника балетної школи при «Шамбр вест» Юріко Кавагучі. Нині «Євгенія Онегіна» вперше перекладено мовою танцю.

Я йшла з великими сумнівами, що японці зможуть показати Росію так, що з-під суконь і фраків не виглядатиме кімоно. Он американці десятиліттями вивчають той суворий край, а за всіх технічних і фінансових можливостей жодного кіносюжету, не те що фільму, не зняли так, щоб це було хоча б трохи схоже на дійсність. Але приємно, як писав Довженко, коли яблуко, про яке думали, що воно кисле, виявляється солодким. Японці — не американці. Мені допомагав «Євгенія» Онегіна Чайковський, його і у «Шамбр вест» вважають своїм успіхом. Проте розуміння того, що життя — ланцюг, дрібниці його ланки зіграли роль вирішальну. Дві години в атмосфері любовних переживань і ніякісньких сумнівів. Хіроакі Імамура (Євгеній Онегін) каже: головне, що вони хотіли показати глядачеві, — це кохання, яке було в усі віки і не залежить від тієї чи іншої балетної школи. Однак за великим не забути про мале. На запитання, що вдалося найважче, Хіроакі Імамура відповів: «Складно було відтворити побут: посуд, їжу, погони, привітання... Найскладніша сцена — дуель, бо в Японії такого явища, як дуель на пістолях, взагалі не було. А от найбільше здивувало японців (не вгадаєте ніколи!), що в ті часи в Росії жінки й чоловіки не потискали одне одному руки! По-моєму, художній керівник вже й після постановки не міг у це повірити. До речі, партію Онегіна він вважає складною, вона не увійшла для артиста в число улюблених. А от солістка трупи Юріко Кавагучі (Татьяна) свою героїню полюбила. По-моєму, це було очевидно.

Цікаво, що у Києві відбувся прем'єрний показ балету «Татьяна», потім він поїхав до Санкт-Петербурга і Москви. В Санкт-Петербурзі гастролі «Шамбр вест» занесено до програми святкування 300-річчя міста. Японці перейнялися російським класичним балетом років тридцять тому. Відтоді Японія фактично перетворилася на «балетну державу», у якій є першокласна трупа («Токіо балет»), престижні міжнародні конкурси, відомі танцівники. З часу створення трупа підготувала дванадцять прем'єр, зокрема «Лускунчик» і «Лебедине озеро» П. Чайковського, «Іспанський балет» на іспанську мелодію, «Жизель» А. Адана, танцювальну сцену з опери «Кармен» Ж. Бізе, «Попелюшку» С. Прокоф'єва.

Свідокія ПОДОРОЖНЯ.

На знімку: сцена з балету «Татьяна».

Фото Олександра СІМІЦІ (УНІАН).

ДАЛІ БУДЕ

Така кругла й красива

«Уявіть себе французом, який після тривалої мандрівки повертається додому. Ви — в рідному Парижі, вмикаєте приймач. Вже на першій «ефемці» чуєте англійську пісню. Крутите далі — знову англійська пісня. Ви починаєте нервувати, телефонувати друзям: що сталося? В країні переворот? Куди поділася французька музика? Отже, те, що для француза — страшний сон, для українця — цілком буденна реальність...»

Ці слова належать Олександрові Євтушенку, одному з найпомітніших в Україні знавців музичного процесу.

Наша «буденна музична реальність» справді викривлена. Надто багато наших музикантів є байстрюками нашого ефіру. А це, своєю чергою, деформує нашу свідомість. Якщо навіть зовсім не тупого-неосвіченого (і це найстрашніше) українця запитати, чому так мало української музики в українському ефірі, він відповість: «Мабуть, її більше нема!» Зрештою, ця відповідь не випадкова: якщо музика не звучить в ефірі, її, вважає, і справді «нема».

Але вона — є. Той самий Євтушенко (разом з Юрком Зеленим) щойно випустив дуже цікавий каталог «100 альбомів з України» — вибрана дискографія». Картина, подана тут, не просто обнадійлива, а вражаюча, вона свідчить про самодостатність і повноту нашої музичної культури.

«Насправді в цьому каталозі більше альбомів, просто нам подобається цифра 100. Вона така кругла, красива. Ми вибрали сотню з понад 700 українських позицій за чотирма напрямками: поп, рок, естрада, фольклор. За останні кілька років ринок української музичної продукції значно збільшився, аудіокомпанії, які спеціалізуються на українській музиці, вже конкурують між собою, виборюючи право на видання тих чи інших позицій. Ситуація перевернута! Як каже в бесіді з Євтушенком Юрій Рибчинський, «якби у нас існували правильні закони і правові норми, за якими жи-

ве цивілізований світ, то російська естрада мала б нам запла-тити дуже великі гроші, (бо) 75 відсотків того, що вона має, Росія отримала від України...»

Отже, це варто читати. Тим паче, що це не простий каталог, а своєрідна міні-енциклопедія. Ми вже якось відкли від інтелектуального наповнення того, що говориться і пишеться про музику. Як правило, тема поп-музики у телевізійно-газетному відображенні має вигляд ще поповіший, ніж сама попса! Музиканти й співаки розповідають публіці про те, хто яку білизну носить (чи не носить), хто що п'є й хто з ким спить — коротше, про все, крім мистецтва. А в каталозі Євтушенка йдеться передусім про мистецтво. В більшості випадків Євтушенко говорить про це сам, не надаючи слова своїм героям, бо аж ніяк не кожен, хто гарно співає, вміє зрозуміти й сказати. Христофор ГРУША.

ОТАКОЇ!

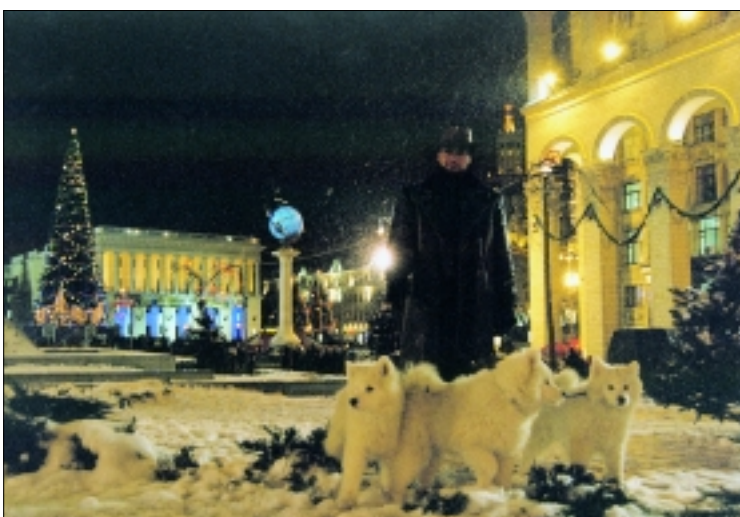

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

Мало в калюжу не сіли!

ДМИТРОВІ ІСТОРІЇ

Минулої осені біля величезної калюжі на подвір'ї будинку юрмилася пташина братія: голуби, горобці, навіть пара ворон зібралися неподалік. Підійшов ближче і я, зацікавлений їхньою штовханню. У центрі калюжі стояв величезний голуб, справжній красень, щоправда, надто скуйовджений. Утім, слово «стояв» тут аж ніяк не доречне — він метався водняним простором, неначе розлютована фурія, відганяючи від калюжі інших бажаноючій прийняти ванну. Підлітав до тих, хто ризикнув залізти в калюжу, і клочав їх запекло, але в цей самий час уже з іншого боку до неї залазила ще парочка жадаючих освіжитися. Украй стомлений (не вистачало тільки витріщених очей та висолопленого язика), голуб, однак, не здавався. Сподівання стати єдиним власником калюжі не залишало його...

Це почуття переповняло і мого друга, який служив свого часу в залізничних військах у Прибалтиці заступником командира роти. І от його роті було поставлено завдання викласти залізобетонними плитами залізничний переїзд десь серед прибалтійських лісів. Технологія полягала в тому, що автокраном плити укладали між рейками, а потім зубилами солдати збивали металеві кільця в залізобетоні, призначені для гака крана.

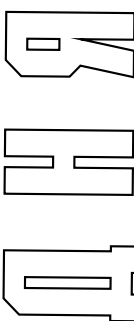
Військовим повідомили про «вікно» у русі потягів, коли можна було працювати, і, за розрахунками командування, часу до закінчення операції мало бути достатньо. Уклавши першу плиту, зверху на ній розташували наступну, щоб потім зсунути на підготовлене місце між рейками. І от тільки-но приготувалися стягувати цю другу плиту, як удалині пролунав протяжливий гудок. Наближався потяг.

Два офіцери, котрі керували солда-

тами, м'яко кажучи, розгубилися. Однак ротний, уважно подивившись на плиту, сказав: «Нічого, проскочить». І додав, напевно, про всяк випадок: «Сподіватимемося, все буде добре...» Поки наближався потяг, стосовно цього однак виникли глибокі сумніви — занадто вже стирчала верхня плита над рейками. Коли стало очевидно, що потяг зачепить плиту обов'язково, щось робити було запізно. А аварія на залізниці, та ще з вини військових — це, у найліпшому разі, по зірочці з офіцерських погонів злетить — й у ротного, і в заступника. А то й ще гірше.

Колеса дико заскреготали, з-під козирка попереду тепловоза вирвався сніп іскор, і одразу завищали гальма. Екстрене гальмування. Два офіцери біля переїзду остовпіли, у ротного випала цигарка. Ото зараз буде! Від тепловоза вже бігли до переїзду машиністи, з другого боку — бригадир потяга. Підбігши, вони почали заглядати під ваго-

ЦЬОГО

ЗООХАЦІ

Тепер можна і повикаблучуватись

У Миколаївському зоопарку після реконструкції відкрито нові вольєри для приматів. В оновленому і відремонтованому «царстві мавп» зняли грати і встановили броньовані шибки. Тепер відвідувачі зможуть краще роздивитися кумедних тварин, а за бажання і сфотографуватися з ними.

За словами директора зоопарку Володимира Топчого, колекція миколаївських приматів — одна з найбільших в Україні і нараховує 70 тварин. Представлені тут практично всі види — мавпи, лемури, вари, тамарини тощо. А цього року планують одержати з Голландії велику родину шимпанзе. Повідомив Володимир Михайлович і суперновину. У травні із Франції до нас прибуде слон Шанті. А поки що вирішують питання його доставки.

Дирекція зоопарку не сумнівається в успішному здійсненні всіх планів цього року. Адже змогли вони у рік мав-

Фото Ольги ЧОРНОЇ.

пи догодити цій примхливій тварині новосіллям.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв. На знімку: едіпів тамарин.

Кудлаті в центрі міста

Собак такої породи (на знімку) років два тому в Україні було одна чи дві та й усе. А тут на столичному Майдані Незалежності аж три чарівні щенята! Це — самоданка лайка. Кожна з цих білих пухнастих грудочок (їхня вовна дуже густа і довга) коштує щонайменше 600 доларів.

Цікаво, що «самоїди» ніколи не зазнавали втручання селекціонерів, тобто збереглися досі у первісному вигляді. Самі себе вони, звісно, не ілять, самоїдами колись іменували ненців, північний народ Росії.

І що ж роблять їздові, сторожові та оленезагінні друзі людини на центральній площі Києва? Їхній господар не без гордості розповів нам, що його близькій подрузі самка самоїда дісталася в подарунок, і от тепер з'явилася

ця жвава трійка. У найближчій перспективі чоловік має намір спорудити запряжку і розважати, звичайно, за помірну плату, дітлахів на майдані. Вочевидь, запряжка буде на коліщатах, адже в цьому місці міста снігу навіть узимку, як то кажуть, удень із свічкою. Прибирають, бачте. Однак ідея, слід сказати, непогана, тим паче, що фавіці відзначають: собаки цієї породи дуже дружелюбні до дітей.

Ольга СРІБНА.

Фото Олексія ВАЩЕНКА.

ни, але... нічого не виявили. Внаслідок удару козирка тепловоза плита злетіла і потрапила точнісінько на своє місце, немов там усе життя пролежала. І навіть металеві кільця в плиті було зрізано «під нуль», краще, ніж зубилом.

Машиністи, уважно обстеживши місце події і не знайшовши нічого підозрілого, повернулися до офіцерів: «Що це було?» Ті здивовано розвели руками: мовляв, самі нічого не розуміємо. Коли потяг уже від'їжджав від переїзду, ротний обернувся до заступника і підморгнув: «Я ж казав, що все буде добре!»

Ваш ФІГУРНИЙ.